

HOLSTEBRO
KOMMUNE

KIRKESTRÆDE 11 . 7500 HOLSTEBRO

www.holstebro.dk

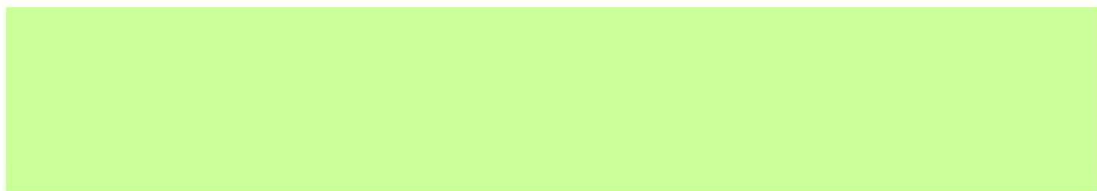
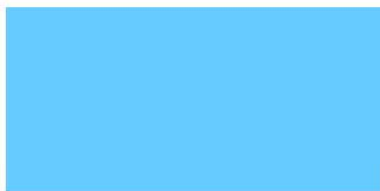
LANDBRUGER HENRIK GRØNNE
Svendshedevej 13
7830 Vinderup

Dato: 31-10-2019
Sagsnummer: 09-17.19-P19-12-19
Henv. til: Helene Kiærskou
Direkte tlf.: 961177 94
Afdeling tlf.: 96117557

§ 16a miljøgodkendelse

af kvæg og minkbruget

Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
beliggende på matr. nr. 81c Sønderhede, Sevel

MILJØGODKENDELSE MEDDELT
I HENHOLD TIL LOV NR. 520 AF
1. MAJ 2019 OM HUSDYRBRUG
OG ANVENDELSE AF GØDNING
M.V.

Indholdsfortegnelse

STAMBLAD FOR VIRKSOMHEDEN	2
VÆR OPMÆRKSOM PÅ	3
SAGSRESUMÉ	4
IKKE-TEKNISK RESUMÉ FRA MILJØKONSEKVENSRAPPORTEN.....	5
MEDDELELSE OM MILJØGODKENDELSE.....	6
MILJØGODKENDELSENS VILKÅR.....	7
BASISOPLYSNINGER	7
INDRETNING OG DRIFT	7
ANLÆG OG BYGNINGER	8
BAT - BEDSTE ANVENDELIGE TEKNOLOGI.....	9
LUGT	9
ØVRIGE GENER	9
KLIMA OG RESSOURCER.....	11
BEGRUNDELSE FOR DE FASTSATTE VILKÅR.....	12
BASISOPLYSNINGER	12
INDRETNING OG DRIFT	12
ANLÆG OG BYGNINGER	12
BAT	14
HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	18
AMMONIAK.....	20
LUGT	22
ØVRIGE GENER	23
FØLGEVIRKNINGER	28
KLIMA OG RESSOURCER.....	29
OFFENTLIGGØRELSE OG GENERELLE FORHOLD.....	31
KLAGEVEJLEDNING	31
OFFENTLIGGØRELSE	31
BILAG	33
BILAG 1 – HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED	33
BILAG 2 – OMKRINGBOENDE OG PLANMÆSSIGE FORHOLD	34
BILAG 3 – DRÆN, VANDLØB OG GRØFTER OMKRING ANLÆG	35
BILAG 4 – LANDSKABELIGE OG KULTURHISTORISKE INTERESSER OMKRING ANLÆG	36
BILAG 5 – NATUROMRÅDER OMKRING ANLÆG	37
BILAG 6 – DRIFTSJOURNAL	38
MILJØKONSEKVENSRAPPORT	40

Stamblad for virksomheden

Meddelelsesdato	31-10-2019
Husdyrbrugets adresse	Svendshedevej 13, 7830 Vinderup
Ejendomsnummer	661-0186341
Matrikel	81c Sønderhede, Sevel
Husdyrbrugets navn, jf. CVR	LANDBRUGER HENRIK GRØNNE
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	68091055 / 1002265255 / 81658
Husdyrbrugets ejer	Henrik Grønne
Husdyrbrugets telefonnumre	27528167
Husdyrbrugets e-mail	henrikgronne@sevelnet.dk
Ansøgningens skemanummer i husdyrgodkendelse.dk	211711 / [Skemanummer, fiktiv]
Husdyrbrugets konsulent	Karen V. Thomassen, SAGRO I/S, e-mail: kvt@sagro.dk
Godkendelses- og tilsynsmyndighed	Holstebro Kommune, Natur og Miljø, Kirkestræde 11, 7500 Holstebro, naturogmiljo@holstebro.dk, Tlf. 96117563.
Sagsnummer	09-17.19-P19-12-19

Sagstype	§ 16a miljøgodkendelse.
Lovhjemmel	Husdyrbruget får en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH ₃ -N pr år og er derfor omfattet af § 16a i Lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. ¹

¹ Lov nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.

Vær opmærksom på

Udnyttelse	Afgørelsen om miljøgodkendelse skal udnyttes inden for 6 år fra tilladelsesdato.
Kontinuitetsbrud	Husdyrbruget er omfattet af reglerne om kontinuitetsbrud.
Retsbeskyttelse	I 8 år efter offentliggørelse er afgørelsen om miljøgodkendelse omfattet af retsbeskyttelse.
Hvis godkendelsen ikke udnyttes	Hvis godkendelsen ikke udnyttes gælder produktionstilladelsen fastsat i afgørelse om §12 miljøgodkendelse af 09-09-2014 samt efterfølgende tillæg nr. 1 og tillæg nr. 2.
Samdrift	Husdyrbruget er et selvstændigt husdyrbrug uden forureningsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug (samdrift).
Minkbrug	Reglerne for indretning og drift af minkfarme er fastlagt i husdyrgødning-bekendtgørelsens kapitel 16 . Reglerne er generelle for alle minkfarme og omhandler bl.a. rensning og rengøring, forebyggelse og bekæmpelse af fluer, beplantning, foderopbevaring mv.
Andre love og tilladelser	<p>Der skal indsendes en ansøgning om håndtering af tagvand fra den ansøgte staldbygning.</p> <p>Idet dit projekt omfatter nybyggeri, ombygning eller lignende skal der forinden søges om byggetilladelse igennem www.bygogmiljoe.dk.</p> <p>Ensilagepladsen er ikke omfattet af krav om byggetilladelse, men skal du stadig orientere kommunen om det ønskede byggeri. Det kan du gøre på www.holstebro.dk under (Landbrugets selvbetjening).</p> <p>Nye, eller ændret tilledning/dimensionering af eksisterende, udsprinkling-sanlæg skal anmeldes særskilt til Holstebro kommune og dimensioneres iht. byggeblad.</p> <p>Er du i tvivl om brandkrav i forbindelse med et byggeri, så ret henvendelse til kommunen, inden du bygger.</p>

Sagsresumé

Hvad drejer sagen sig om

Ansøgningen omfatter hovedsageligt en udvidelse i eksisterende stalde, på husdyrbruget på Svendshedevej 13, 7830 Vinderup. Derudover ønskes en eksisterende lagerbygning ændret til dybstrøelsesstald samt etablering af nye kalvehuse/hytter. Produktionsarealet udvides fra 5.640 m² til 6.900 m². Desuden etableres en ny plansilo på 1.072 m². Der sker ingen ændring i produktionsarealet for minkbesætningen. Holstebro Kommune har modtaget ansøgningen den 14-05-2019.

Læsevejledning

Miljøgodkendelsen indeholder en vurdering af miljøpåvirkningerne, relevante kortbilag og en miljøkonsekvensrapport. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen af omboende og miljøet i bred forstand, herunder blandt andet natur og landskab.

Miljøkonsekvensrapporten er udarbejdet af ansøgers rådgiver og fremgår af bilag 10. Et ikke teknisk resumé fra miljøkonsekvensrapporten er indsat herunder, således at læseren kan få et indblik i projektet og dets konsekvenser for omboende, forbipasserende, natur og miljø. En mere teknisk udførlig gennemgang af projektet fås ved at læse miljøkonsekvensrapporten og kommunens vurderinger, herunder de fastsatte vilkår.

Miljøkonsekvensrapporten danner sammen med oplysningerne i ansøgningen (SkemaID:211711) baggrund for afgørelsen. I de tilfælde, hvor Holstebro Kommune har supplerende viden til miljøvurderingen, eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering, vil dette fremgå af afsnittet 'Begrundelse for de fastsatte vilkår'.

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende love og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Godkendelsen med tilhørende vilkår er givet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af miljøkonsekvensrapporten, det digitale ansøgningsskema samt yderligere supplerende materiale.

Offentliggørelse

Ansøgningen har været annonceret på Holstebro Kommunes hjemmeside i perioden fra den 22-05-2019 til den 06-06-2019. Forslag til miljøgodkendelse har været i offentlig høring i perioden fra den 26-09-2019 til den 26-10-2019.

Ikke-teknisk resumé fra Miljøkonsekvensrapporten

Henrik Grønne ønsker at udvide sin malkekvægsproduktion på Svendshedevej 13. Udvidelsen foregår hovedsageligt i de eksisterende stalde samt i nogle nye huse/hytter til kalve syd for kvie/kostald. Desuden tages en lagerbygning i brug til køer på dybstrøelse. Denne stald var også med i sidste miljøgodkendelse i 2014/2016, men er endnu ikke blevet realiseret. Desuden skal der etableres en ny plansilo.

Udvidelsen vurderes i forhold til nudrift samt i forhold til den drift, som var på ejendommen for 8 år siden. For 8 år siden var der ikke opført kvie/kostalden mod øst. Dyrene var udelukkende opstaldet i den nuværende kostald samt den gamle stald, som er bygget sammen med kostalden. Minkene var i minkhallerne, hvor der i 2011 blev søgt om en mindre velfærdsudvidelse af mink med en ekstra hal på 468m². Der har ikke siden været en udvidelse i minkhallerens areal.

Der sker ingen udvidelse i minkbesætningen.

Der forventes ikke at være lugtgener, idet alle lugtkrav er overholdt til nærmeste naboer, samlet bebyggelse og byzone.

Støj vil kunne forekomme, men det forventes at ejendommens placering gør at naboer ikke generes væsentligt af støj. Der kan i forbindelse med høst forekomme støj pga. kørsel forbi de nærmeste naboer, som i spidsbelastningsperioder kan være udenfor normal arbejdstid.

Der gøres ikke ekstra tiltag i forhold til i dag til at ændre på støj og lugt, da ændringerne er så små, at der ikke forventes stigninger og pga. ejendommens placering forventes der ikke gener for de omkringboende.

Der forventes ikke gener fra fluer eller andre skadedyr.

Antallet af transporter vil stige lidt som følge af udvidelsen, da der skal leveres/hentes mere foder til landbruget og fjernes mere husdyrgødning m.m.

Ejendommen er beliggende delvist i et værdifuldt kulturmiljø men også i et værdifuldt landbrugsområde. Indenfor sidstnævnte forudses der ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift iflg. denne udpegning. Desuden bliver det nye byggeri delvist afskærmet af andre bygning, læghegn m.m. og det forventes ikke at de vil ændre markant på det landskabelige indtryk.

Beregninger på ammoniak viser at alle krav i forhold til sårbar natur i området kan overholdes uden problemer. Der er heller ikke observeret bilag IV-arter, fredede arter m.m. i området. Det vurderes derfor at der ikke er væsentlige gener for naturen som følge af udvidelsen.

BAT-kravene er opfyldt pga. staldtyper, overdækning af gylletank og bredde gyllerender hos minkene.

Ejendommen er beliggende delvist i et værdifuldt kulturmiljø men også i et værdifuldt

Meddelelse om miljøgodkendelse

På baggrund af de foreliggende oplysninger i ansøgningen og den miljøtekniske beskrivelse og vurdering meddeler Holstebro Kommune hermed miljøgodkendelse til det ansøgte produktionsareal på i alt 6.900 m², på husdyrbruget matr. nr. 81c Sønderhede, Sevel, beliggende Svendshedevej 13, 7830 Vinderup.

Holstebro Kommune har gennemgået ansøgningen og anser oplysningskravet vedrørende miljøkonsekvensrapporten for opfyldt, idet den indeholder en beskrivelse af det ansøgte med oplysninger om:

- 1)
 - a) Det ansøgtes placering, udformning, dimensioner og andre relevante særkender,
 - b) Det ansøgtes forventede væsentlige og eventuelle kumulative indvirkninger på miljøet,
 - c) Det ansøgtes særkender eller de foranstaltninger, der påtænkes truffet for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljøet,
 - d) Den eller de rimelige alternative løsninger, som ansøger har undersøgt, og som relevante for det ansøgte og dets særlige karakteristika, og hovedårsagerne til den eller de valgte løsninger under hensyn til det ansøgtes indvirkninger på miljøet.
- 2) Et samlet, ikke-teknisk resumé af oplysningerne i pkt. 1.
- 3) Oplysning om den kompetente ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten.

Holstebro Kommune vurderer, at:

- Punkt 1a, 1b, 1c fremgår af husdyrgodkendelse.dk
- Punkt 1d er beskrevet fyldestgørende
- Punkt 2 er beskrevet fyldestgørende
- Punkt 3 er beskrevet fyldestgørende.

Miljøgodkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i produktionsarealet, herunder staldafsnit og gødningsopbevaringsanlæg, før ændringen er anmeldt eller godkendt af Holstebro Kommune.

Holstebro Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påføre omgivelserne forurening, som er uforenelig med hensynet til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet.

Husdyrbrugets forenelighed med naturområders sårbarhed og kvalitet er desuden vurderet. Sammenfattende vurderes det, at områdernes integritet ikke ødelægges af husdyrbrugets drift.

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at husdyrbruget kan drives uden væsentlige gener for omgivelserne og risiko for forurening, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes.

På Holstebro Kommunes vegne

Helene Kiærskou
Agronom

Miljøgodkendelsens vilkår

Basisoplysninger

Dokumentation

1. Ved udnyttelse af nærværende § 16a miljøgodkendelse ophæves miljøgodkendelse af 09-09-2014 samt tillæg nr. 1 til godkendelsen af 21-03-2016 og tillæg nr. 2 til godkendelsen af 22-09-2017 meddelt i henhold til §12 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v.
2. Husdyrbruget skal etableres og drives, som det er beskrevet i ansøgningen, miljøkonsekvensrapporten og de supplerende oplysninger, og som det er sammenfattet i miljøgodkendelsens miljøtekniske beskrivelse og vurdering, medmindre vilkårene i denne miljøgodkendelse eller senere afgørelser foreskriver andet.
3. På tilsynsmyndighedens forlangende skal husdyrbruget dokumentere overholdelse af denne miljøgodkendelses vilkår. Opgørelse af f.eks.:
 - husdyrholdets størrelse
 - affaldsregistrering og -bortskaffelse
 - driftsjournaler (jvf. bilag 6)skal efter anmodning kunne fremlægges for tilsynsmyndigheden. Der skal på forlangende fremvises dokumentation for de seneste fem år.

Samlet udnyttelse af godkendelse

4. Det ansøgte skal etableres som et samlet projekt, og delvis udnyttelse af miljøgodkendelsen kan kun ske efter afgørelse fra Holstebro Kommune.

Ansøger og ejerforhold

5. Ændringer i ejerforhold eller ændringer i, hvem der er ansvarlig for driften, skal meddeles til kommunen senest 14 dage efter, at ændringen har fundet sted.

Indretning og drift

Det ansøgte produktionsareal

6. Produktionsareal, dyretyper og staldindretning skal være i overensstemmelse med følgende skema 1:

Staldanlæg	Dyretype	Staldsystem	Produktionsareal (m ²)
Mink	mink	Bure og gødningsrender 4.440 stk. standardbure med areal på 0,27 m ² 1.200 stk. etagebure med areal på 0,427 m ²	1.800
Kostald	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1.450
	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse	375
Kalveytter	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse	25
Gammel stald	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	175
	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse	75
Kvie/kostald	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	1575

Ny dybstrøelsesstald	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse	900
Ny kalvehus	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse	250
Samlede kalvehytter	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse	100
Enkelt kalvehytte	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse	175
I alt			6.900

Dyreholdet skal efter type etableres i de staldanlæg, der er angivet som ansøgt i (Skema 1).

- Der skal fremsendes dokumentation for, at den nye dybstrøelsesstald er etableret med afløb til godkendt opsamlingsbeholder.
- Ansøger skal dokumentere, at drænledninger er gennembrudt ved etablering af ensilagesiloen. Som dokumentation, skal der graves ned til 1½ meters dybde, i en afstand af minimum 15 meter fra den nye ensilagesilo. Der skal fremsendes fotodokumentation, og Holstebro Kommune skal kontaktes forud for gravearbejdet.

Anlæg og bygninger

Opbevaring af husdyrgødning

- Gyllebeholdere skal minimum en gang om året - f.eks. i forbindelse med forårstømning - inspiceres for revner/utætheder mv. og vedligeholdes. Inspektion og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal, jvf. bilag 6.
- Teltoverdækningen må kun stå åben i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder. Teltoverdækningen må herudover dog højst stå åben i et døgn efter seneste handling.
- I tilfælde af skader på teltoverdækningen skal denne repareres inden 1 uge efter skadens opståen.
- Eventuelle skader og reparationer på teltoverdækningen skal noteres i logbog med dato for skaden og dato for reparation af denne. Såfremt teltoverdækningen står åben længere end angivet i vilkår 10, skal dette noteres i logbogen med angivelse af årsag til dette.
- Der må ikke placeres markstakke med komposteret dybstrøelse på lavbundsarealer.
- Oprensingsmateriale / fast husdyrgødning, der opsamles fra minkhallerne skal opbevares på møddingsplads eller udbringes direkte på udbringningsarealer i overensstemmelse med gældende regler.

Ensilageanlæg og opbevaring af ensilage i markstak

- Ensilage (ikke-saftgivende), der opbevares i markstak, må ikke placeres på arealer, der skrånner mod vandløb og søer. Markstakke må ikke placeres på lavbundsarealer.
- Placeringen af ensilagemarkstakke skal overholde et afstandskrav på 100 meter til nabobeboelse.
- Ensilagemarkstakke må ikke placeres samme sted, før der er forløbet 5 år. Der skal føres en journal over placeringen af stakkene på kort. Journalen skal opbevares i 5 år.
- Spild og kasseret ensilage fra markstakke skal fjernes løbende (minimum en gang om ugen og altid før varslet regn) og opbevares som anden ensilage eller som husdyrgødning.
- Overdækningsmateriale fra markstakke, ensilagepladser eller -siloer skal løbende fjernes og opbevares i en container eller tom køresilo.

BAT - Bedste Anvendelige Teknologi

20. Stalde og minkhaller skal etableres og drives med følgende indretning og systemer:

Staldanlæg	Dyretype og staldsystem	Miljøteknologi/kommentar
Mink	Bure og gødningsrender	Eksisterende minkhaller 35 cm brede gødningsrender 2 x gange ugentlig udmugning
Kostald	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
Kalvehytter	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse
Gammel stald	Malkekøer, kvier og stude	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)
	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
Kvie/kostald	Malkekøer, kvier og stude	Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb
Ny dybstrøelsesstald	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
Ny kalvehus	Flexgruppe: Alle kvæg	Dybstrøelse
Samlede kalvehytter	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse
Enkelt kalvehytte	Kalve (under 6 mdr.)	Dybstrøelse

21. I alle minkhaller skal gødningsrenderne tømmes mindst to gange om ugen. Der må forløbe højst fire døgn mellem to tømninger. I perioder med længerevarende hård frost kan tømning undlades.
22. Minkene skal have adgang til halm ad libitum. Ud over trådnettet må der ikke være foranstaltninger, der hindrer dyrenes adgang til halmen.
23. I alle dybstrøelsesafsnit skal der strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

Lugt

Rengøring af staldanlæg

24. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder rene stalde og fodringsanlæg.
25. Fodervogne og foderrekvisitter skal omhyggeligt rengøres hver dag efter brug. Rengøringen skal foretages på en plads, hvor restvandet opsamles, og hvor der ikke er risiko for, at restvandet kan give anledning til punktkildeforurening.

Øvrige gener

Handleplaner ved uforudsete gener

26. Hvis Holstebro Kommune vurderer, at eventuelle klager om støj-, lugt-, flue-, støv-, og/eller lysgener er væsentlige og større, end der forventes i miljøvurderingen, skal husdyrbruget udarbejde en handleplan og efterse at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af Holstebro Kommune.

Er kravene ikke overholdt kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres et projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget.

Transport

27. Transport til og fra ejendommen skal af hensyn til støj- og støvgener foregå ved hensynsfuld kørsel.
28. Transport med husdyrgødning skal, så vidt det er muligt, ske uden om bymæssig bebyggelse. Hvor dette ikke er muligt, skal transporten foregå i lukket tankvogn eller gyllevogn med slangedrypstop og spildebakke, så vidt muligt på hverdage i tidsrummet 7-16.

Støj

29. Støjbidraget fra staldene sammenlagt med bidraget fra husdyrbrugets øvrige aktiviteter, målt udendørs, må ved nabobeboelse* ikke overstige nedenfor anførte værdier.

Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	(1/2 time)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	Kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer)

*) Ved nabobeboelse defineres som opholdsarealer ved nærmeste nabo. Ved tvivls spørgsmål er det tilsynsmyndigheden, der definerer, hvor støjgrænsen gælder. Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa). Tidsintervallerne i parenteserne angiver midlertidigt inden for den pågældende periode.

Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes, og om at driftstiden for de forskellige støjkluder kan reguleres. Jf. desuden vilkår om handleplaner.

Restvand og spildevand

30. Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningspild m.v., således, at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning.

Fluegener

31. Der skal på ejendommen foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Retningslinier for fluebekæmpelse på og omkring gårde med husdyr).
32. Hvis Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan det forlanges, at der føres journal over fluebekæmpelsen på husdyrbruget. Journalen skal føres efter kommunens anvisninger.

Driftsforstyrrelser eller uheld

33. Beredskabsplanen skal være kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget og den skal ophænges synligt, hvor den er let at komme til. Beredskabsplanen skal løbende holdes opdateret.
34. Beredskabsplanen skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip.
35. Beredskabsplanen skal kunne udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed ved uheld, forurening, brand ol.

Klima og ressourcer

Miljø- og ressourcestyring

36. Husdyrbruget skal minimum en gang årligt føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer.
37. Husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarlig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.
38. Husdyrbruget skal i forbindelse med tilsyn redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen. Følgende områder forventes at indgå i redegørelsen:
- Metoder/management til reducere af fordampningen af kvælstof fra stalde og opbevaringsanlæg samt i forbindelse med udbringning.
 - Tiltag til reducere af kvælstofudledning og fosforoverskud.
 - Redegørelse for ressourceforbrug og tiltag til minimering heraf.
 - Reparations- og vedligeholdelsesplaner.
 - Affaldsreducerende tiltag.
39. Senest 5 år efter den seneste energigennemgang af ejendommen skal hele husdyrbruget være gennemgået af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedrørende belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, maskiner og lignende samt de heraf afledte forhold, såsom eksempelvis varmegenindvindingspotentialer, pumpetyper etc. Som udgangspunkt skal 5-års lønsomme teknologier indføres. Kontrolrapport skal fremsendes til Holstebro Kommune.

Begrundelse for de fastsatte vilkår

Nedenfor har Holstebro Kommune i nogle tilfælde suppleret enkelte afsnit med yderligere vurderinger blandt andet i forbindelse med fastsættelse af vilkår. Begrundelser for vilkår vil også fremgå af nedenstående. Hvor vilkårene er stillet som fastholdelsesvilkår, eller hvor vilkårene er selvforklarende, vil vilkårene ikke være yderligere begrundede.

Basisoplysninger

Dokumentation, ansøger og ejerforhold

Der er stillet vilkår om, at den eksisterende produktionstilladelse bortfalder, når denne miljøgodkendelse tages i brug. Såfremt denne miljøgodkendelse ikke er taget i brug inden for udnyttelsesfristen på 6 år, vil den eksisterende produktionstilladelse i tillæg nr. 1 til §12 miljøgodkendelse af 21-03-2016 fortsat være gældende.

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget bliver etableret og drevet, som det er beskrevet i ansøgningen og miljøkonsekvensrapporten, samt at husdyrbruget skal kunne dokumentere, at vilkårene i denne godkendelse er overholdt.

For at Holstebro Kommune til enhver tid kan kontakte den ansvarlige for husdyrbruget, er der stillet vilkår om, at hvis der sker ændringer af ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal dette meddeles til Holstebro Kommune inden for 14 dage. For at sikre, at vilkårene i denne godkendelse overholdes, har den drifts- og miljøansvarlige pligt til at informere personer og virksomheder, der arbejder på husdyrbruget om vilkårene for den del af driften, som de arbejder med.

Indretning og drift

Det ansøgte produktionsareal

Godkendelsen er meddelt på baggrund af en række beregninger foretaget i husdyrgodkendelse.dk samt på baggrund af beskrivelserne og vurderingerne foretaget i miljøkonsekvensrapporten. For at sikre, at husdyrbruget ikke har en væsentlig miljømæssig effekt på omgivelserne, er der stillet vilkår om, at husdyrbruget drives som beskrevet i miljøkonsekvensrapporten, og at dyreholdet etableres i de staldanlæg og med de staldsystemer, der er angivet i ansøgningen.

Holstebro Kommune har ikke taget stilling til, om der kan ske en delvis udnyttelse af projektet. Derfor er denne miljøgodkendelse en samlet godkendelse, hvor miljøteknologi skal implementeres og nye stalde skal bygges for at sikre overholdelse af beskyttelsesniveauerne.

Vilkår 6 skal sikre, at dyreholdet etableres i de staldanlæg og med de staldsystemer, dyretyper og teknologier, der er angivet som ansøgt, og som beregningerne i husdyrgodkendelse.dk er foretaget på baggrund af.

Anlæg og bygninger

Husdyrbrugets anlæg og bygninger

Miljøgodkendelsen omfatter hovedsageligt en udvidelse i eksisterende stalde. I forbindelse med miljøgodkendelsen ændres en eksisterende lagerbygning til dybstrøelsesstald og der etableres nye kalvehuse/hytter. Produktionsarealet udvides fra 5.640 m² til 6.900 m². Desuden skal der etableres en ny plansilo til oplag af ensilage. Der sker ingen ændring i minkbesætningen.

Der er etableret udsprinklingsanlæg til regnvand fra ensilagesiloerne, det er oplyst at opsamlingsbeholderen er på 99 m³.

Opbevaring af husdyrgødning

I miljøkonsekvensrapporten er opbevaringskapaciteten beregnet ud fra den maksimale produktion af flydende husdyrgødning og den samlede kapacitet i gyllebeholderne på 5.800 m³. Det vurderes,

at der er tilstrækkelig opbevaringskapacitet, idet husdyrbruget afsætter gylle til Måbjerg Bioenergi, og derfor stilles der ikke yderligere vilkår.

Flydende husdyrgødning

Der er stillet vilkår om en årlig inspektion af gyllebeholdere for, at forebygge risiko for forurening og for at sikre, at eventuelle skader på gyllebeholdere opdages og reparerer hurtigst muligt. Inspektionen og evt. vedligeholdelse skal noteres i driftsjournal jf. bilag 6.

Fast overdækning af gyllebeholder

Overdækning af gyllebeholdere medvirker til en lavere ammoniakfordampning fra husdyrbruget. Hvis teltdugen går i stykker vil ammoniakfordampningen være højere end det, der ligger til grund for denne godkendelse. Der er derfor stillet vilkår om reparation af teltdugen ved skader for, at sikre den ammoniakreducerende effekt.

For at sikre den reducerede ammoniakfordampning, stilles der vilkår om, at teltoverdækning maksimalt må stå åben i et døgn i forbindelse med omrøring og tømning af gyllebeholder, og at skader på overdækningen skal reparerer, ligesom der skal føres logbog over skader og reparationer.

Fast husdyrgødning

For at sikre at kompostmarkstakke ikke oplægges på arealer med høj grundvandsstand, der kan medføre udvaskning af næringsstoffer til det omkringliggende miljø, er der stillet vilkår om, at kompostmarkstakke ikke må placeres på lavbundsarealer.

Gødning, foderrester og oprensingsmateriale (mink) mv. fra den daglige rengøring må ikke opbevares i markstak, da det ikke opfylder kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsen for opbevaring af kompost i markstakke. For at sikre korrekt opbevaring af oprensingsmateriale og fast gødning, er der derfor stillet vilkår om, at dette skal opbevares på møddingsplads eller udbringes direkte på udbringingsarealer i overensstemmelse med gældende regler.

Ensilageanlæg og opbevaring af ensilage i markstak

I miljøkonsekvensrapporten, under BAT for fodringsstrategi, er det beskrevet, at ensilage opbevares i plansiloer med opsamling af overfladevand.

Erfaringsmæssigt kan der forekomme år, hvor udbyttet er så stort, at det også er nødvendigt at opbevare ensilagen i markstak.

Oplag af ensilage i markstak kan medføre risiko for punktkildeforurening grundet udvaskning af næringsstoffer eller organisk stof til vandmiljøet. Risikoen herfor stiger ved anvendelse af samme ensileringsareal år efter år. Jf. BREF-dokumentet er det BAT at placere eksempelvis kompostmarkstakke på skiftende lokaliteter på en sådan måde, at punktkildeforurening og afstrømning til natur og vandmiljø reduceres. Det er Holstebro Kommunes vurdering, at der i denne sammenhæng er visse ligheder mellem ensilage- og kompostmarkstakke. Der stilles derfor vilkår om, at ensilage oplagt i markstak, skal placeres på skiftende lokaliteter år efter år og ikke på samme sted indenfor 5 år. Herudover stilles vilkår om, at der skal føres en journal over placering af ensilagestakkene på kort. Kortet skal opbevares i 5 år.

For at sikre vandmiljø mod forureningsrisiko ved håndtering og opbevaring af ensilage, er der stillet vilkår om, at ensilage ikke må placeres på arealer, der skråner mod vandløb og søer. Ligeledes må ensilage ikke placeres på lavbundsarealer. Desuden stilles vilkår om, at ensilagespild/ensilagerester løbende, minimum en gang om ugen og altid før varslet regn, skal fjernes fra marken og opbevares som fast husdyrgødning. Endvidere stilles vilkår om, at overdækningsmateriale løbende skal fjernes fra marken.

I forbindelse med ensilering, etablering af ensilagemarkstakke og efterfølgende foderafhentning og eventuel foderblanding, kan der desuden forekomme lugt- og støjgener, hvilket kan være til gene for omboende. For at sikre omboende mod støj- og lugtgener fra ensilagemarkstakke og håndtering af ensilage, er der stillet vilkår om, at ensilagestakke skal overholde en afstand på 100 meter til nabobeboelse.

Holstebro Kommune vurderer, at det er BAT, at opbevaring af ensilage på husdyrbrug omfattet af husdyrlovens § 16a i videst muligt omfang sker på ensilageplads med fast bund, der er etableret i henhold til gældende byggeblade. Ligeledes bør ensilagepladserne i videst mulig udstrækning placeres tæt på udfodringssted, hvorved det samlede transportbehov og heraf afledte støjgener og ressourceforbrug reduceres.

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at husdyrbruget opfylder kravene til BAT for opbevaring af ensilage. Da naturlige udsving i foderhøsten kan bevirke, at ensilage placeres i markstak, vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget med de fastsatte vilkår lever op til BAT for placering af disse.

BAT

BAT i de enkelte produktionsarealer

BAT-krav for ny stald og eksisterende stalde fremgår af skema 1, mens beregningerne af ammoniaktab for alle produktioner opnåelig ved anvendelse af BAT fremgår af skema 2. Situationsplan over husdyrbrugets stalde og gødningsopbevaringsanlæg fremgår af miljøkonsekvensrapporten og figur 1 i miljøkonsekvensrapporten.

Skema 1. BAT-krav opnåelige ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Mink	Mink. Bure og gødningsrender	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	1,10	1,20
Kostald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	1,16
Kalvehytter	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Gammel stald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Gammel stald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,89	1,16
Kvie/kostald	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,89	0,89
Ny dybstrøelsesstald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Ikke realiseret staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse	0,84	0,84
Ny kalvehus	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Samlede kalvehytter	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84
Enkelte kalvehytte	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	0,84	0,84

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Skema 2. Ammoniaktab per produktion opnåelig ved anvendelse af BAT.

Produktion	BAT krav		Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)
	Areal (m ²)	(kg NH ₃ -N / (m ² · år))		
(#175650) Mink. Bure og gødningsrender	1800	1,43	1	2578
(#175608) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	375	0,84	1	315
(#175610) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	1450	1,16	1	1682
(#176448) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	25	0,84	1	21
(#175616) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	75	0,84	1	63
(#175668) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	175	0,89	1	156
(#175624) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	1575	0,89	1	1402
(#175628) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	900	0,84	1	756
(#175669) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	250	0,84	1	210
(#175670) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	100	0,84	1	84
(#175671) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	175	0,84	1	147

Valg af BAT-teknologi for produktionsarealerne

Ved miljøgodkendelse og tilladelse af husdyrbrug skal husdyrbruget og godkendelsesmyndigheden, i forbindelse med godkendelsen, foretage en vurdering af, om husdyrbruget anvender teknologi, der svarer til "Bedste Tilgængelige Teknik" - BAT.

Renere teknologi og bedste tilgængelige teknik (BAT) er, ifølge Miljøstyrelsens vejledning om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, at betragte som en generel ikke-stedbunden branchenorm. Dette betyder, at særlige følsomme eller for den sags skyld robuste omgivelser ikke har indflydelse på niveauet ved fastlæggelse af BAT. Særligt med begrebet "tilgængelig teknik" menes, at

teknikken under afvejning af økonomiske udgifter og fordele skal være mulig at anvende i landbrugssektoren som helhed. Der ligger her i termen 'tilgængelig' indbygget en afvejning mellem mål og midler, men vel at mærke afvejet på sektorniveau og ikke på bedriftsniveau.

Bedste tilgængelige teknik for en række områder er beskrevet i EU's BAT notat (BREF-dokumentet) for svin og fjerkræ. Miljøstyrelsen har derudover fastlagt en række vejledende emissionsniveauer for ammoniak, som vurderes at kunne opnås ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

BAT-kravet ift. husdyrbrugets ammoniakemission skal være overholdt, og der skal være en beskrivelse af hvilken teknologi, der anvendes for at overholde kravet. BAT-kravet til ammoniakemissionen er for husdyrbrug formuleret som en emissionsfaktor pr. produktionsarealenhed, og er denne overholdt ved brug af en bestemt teknologi, beskrives denne teknologi.

Det er således tilstrækkeligt for ansøger at nævne andre valgmuligheder, der kunne være og begrundede fravalget af disse. Der er ikke i husdyrbruglovgivningen krav om at komme længere ned end det BAT-niveau, der er fastsat i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Bedste tilgængelige teknik vurderes ud fra tilgængelighed, driftsstabilitet, proportionalitet og omkostningseffektivitet. Dette betyder bl.a., at teknologien maksimalt må koste 1 % af produktionsomkostningerne og maksimalt 100 kr. pr. kg. sparet N for, at Holstebro Kommune vurderer teknologien som omkostningseffektiv.

Valg af BAT-teknologi - kvæg

Staldtype

Staldtypen for køerne i Kostald og Gammel stald er sengestald med spalter (kanal, bagskyl og ringkanal). Dette staldsystem er ikke BAT for dyretypen. For malkekvæg og kvier er BAT fast drænedegulve, hvilket den nyere (bygget 2011) Kvie/kostald er etableret med. Der er etableret spalteskrabere på hovedparten af spaltearealet. Spalteskrabere til kvægstalde er imidlertid taget af teknologilisten, da test har dokumenteret, at spalteskrabere ikke har effekt på ammoniakfordampningen. Den hidtidige miljøeffekt af spalteskrabere indgår derfor ikke i dette projekt.

Der stilles vilkår om at, der i alle dybstrøelsesafsnit skal strøs halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen, da det reducerer ammoniakfordampningen. Hvis der strøs tilstrækkelige mængder materiale for at sikre, at overfladen altid er tør, betragtes dybstrøelse som BAT.

Overdækning af gyllebeholdere

Den store gyllebeholder er etableret med teltoverdækning. Ved fast overdækning af gyllebeholder reduceres ammoniakfordampningen med 50 %, set i forhold til gyllebeholdere med lovpligtig overdækning med flydelag.

Den lille gyllebeholder er uden fast overdækning. Kvæggylle danner dog naturligt et godt flydelag, som minimerer ammoniakfordampning.

Teknologibladet, Fast overdækning af gyllebeholder, 2010 viser i beregningerne at teltoverdækning koster cirka 195 kr. pr. kg reduceret N inklusiv værdien af sparet handelsgødning ved 250 dyreenheder (DE). Miljøstyrelsen har tidligere defineret, at BAT-teknologier, der koster over 100 kr. pr. kg N, ikke er BAT. Teltdug er derfor ikke BAT på dette kvægbrug.

Overdækning af fast husdyrgødning og dybstrøelse

Fast husdyrgødning og dybstrøelse overdækkes med kompostdug, presenning eller plastik, hvilket reducerer ammoniakfordampningen.

Fodring

Der ønskes ikke fodertiltag for kvægbruget, da det er svært at praktisere på husdyrbrug med store mængder grovfoder, hvor kvaliteten kan variere meget fra år til år. Græsandelen er høj i foderrationen, hvilket yderligere gør det svært at lave mange fodertiltag, hvilket også er beskrevet i Teknologibladerne.

Valg af BAT-teknologi - mink

Minkhaller

Der er 9 eksisterende minkhaller bestående af 5 ældre to-rækkede minkhaller, 2 fire-rækkede lukkede minkhaller, 1 otte-rækket lukket minhal og 1 tolv-rækket lukket minkhal på farmen (se miljøkonsekvensrapportens figur 1). Der bygges ikke nye minkhaller i forbindelse med udvidelsen.

Rendebredde

Det er Holstebro Kommunes vurdering, at den bredest tilgængelige rende som udgangspunkt er BAT, da en bredere rende giver en lavere ammoniakfordampning, jf. Miljøstyrelsens vejledning. Det skyldes, at større mængde af gødning opsamles i renden og reducerer dermed ammoniakfordampning. De bredeste tilgængelige render er, ifølge Miljø- og Fødevareklagenævnet mindst 36 cm, med mindre udvidelsen gennemføres ved at forlænge eksisterende haller. De eksisterende haller har alle 35 cm brede render, og der stilles derfor vilkår om, at minimum 35 cm brede render anvendes.

Udmugningshyppighed

Der stilles vilkår om, at gødningsrenderne i alle minkhaller skal tømmes mindst to gange om ugen, og at der højst må forløbe fire døgn mellem to tømninger. Det er jf. vilkåret muligt at undlade tømning i perioder med længerevarende hård frost. Vilkaeret stilles med baggrund i VERA-testen og Miljøstyrelsens teknologiliste, der fastsætter BAT til udmugningsfrekvens på minimum hver 3. eller 4. dag, svarende til 2 gange om ugen.

Tildeling af halm

Der stilles vilkår om, at minkene skal have adgang til halm ad libitum. Der må derfor ikke anvendes foranstaltninger, der hindrer dyrenes adgang til halmen over trådnettet. Vilkaeret stilles på baggrund af en afgørelse truffet af Miljø- og Fødevareklagenævnet, der fastlægger, at tildeling af halm ad libitum er BAT. Tildelingen af halm ad libitum kan tolkes både som et dyrevelfærdsmæssigt tiltag eller som et miljømæssigt tiltag, ansøger kan vælge for at mindske ammoniakemissionen. Halm ad libitum som et dyrevelfærdsmæssigt lovkrav giver landmanden lov til at iværksætte nogle halmbegrænsende tiltag. Halm ad libitum som et miljøtiltag betyder, at der altid er tilgængeligt halm ovenpå burene, indenfor minkenes rækkevidde, således at dyrene kan trække halmen gennem buret, hvorved det ender på jorden under burene. Når halm ad libitum vælges i en ansøgning om miljøtilladelse eller -godkendelse, forstås at halm ad libitum fungerer som et miljøtiltag, hvorfor der skal være halm i tilstrækkelige mængder i og under burene til at opsuge den mængde urin, der ikke løber i gødningsrenderne. Når halm ad libitum anvendes som miljøtiltag, må der ikke anvendes halmbegrænsende foranstaltninger som eksempelvis halmbånd.

Der stilles vilkår om, at stalde og minkhaller skal etableres og drives med de indretninger, staldsystemer og miljøteknologier, der er ansøgt om, for at sikre, at husdyrbrugets ammoniakemission reduceres til et niveau, der svarer til emissionen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT).

Samlet vurdering

BAT-niveauet opnås ved at, der er anvendt:

- Fast drænet gulv med skrabere og ajlefløb i eksisterende stalde
- Sengestald med spalter i eksisterende stalde
- Dybstrøelses i eksisterende og nye stalde
- Bredde gyllerender hos minkene – 35 cm
- Låg på den store gylletank

Det vurderes, at husdyrbrugets staldindretning overholder reglerne i henhold til Husdyrbrugloven, Miljøbeskyttelsesloven og heraf afledte bestemmelser. På den baggrund er der stillet fastholdelsesvilkår for de valgte BAT-teknologier. Der fastsættes ligeledes vilkår om at dybstrøelsesafsnittene skal strøs med halm, der sikrer et tørt leje. I forhold til den nye dybstrøelsesstald er der stillet vilkår om, at der skal fremsendes dokumentation for, at der er etableret afløb til godkendt opsamlingsbeholder.

BAT-emissionsgrænseværdier for ammoniak

Ansøger har principielt frit teknologivalg, men ansøger skal godtgøre, at valget af teknologier sikrer en ammoniakemission, der svarer til det beregnede BAT niveau. Beregninger af BAT-niveauet fremgår af miljøkonsekvensrapporten og Husdyrgodkendelse.dk.

Husdyrbrug der overstiger en af grænserne i Husdyrbrugslovens § 16a, må højst have en årlig Ammoniakemission, der svarer til niveauet for bedste tilgængelige teknik for den pågældende dyretype/staldsystem. Kravet betyder, at husdyrbruget samlet set skal overholde de maksimale emissionsgrænseværdier ved anvendelse af teknologier, der er udtryk for BAT, dvs. at miljøeffekten er opnåelig til en rimelig økonomisk udgift (proportionalitetsprincippet).

For mink angiver bekendtgørelsen, at BAT-kravet til den maksimale ammoniakemission fra eksisterende staldafsnit er 1,2 kg NH₃-N pr. m² produktionsareal pr. år.

For eksisterende staldafsnit, som er lovligt bestående i henhold til en tidligere godkendelse, og som ikke med ansøgningen om godkendelse eller tilladelse renoveres eller i øvrigt ændres, skal BAT-kravet genberegnes, under inddragelse af de vilkår om virkemidler og miljøteknologi, der er fastsat for det pågældende staldafsnit i en gældende godkendelse eller tilladelse. Den genbereggede emission med de krævede virkemidler og miljøteknologier anses herefter for BAT-kravet for det pågældende staldafsnit, uanset om skift i beregningssystem giver enten højere eller lavere beregnet emission end det, der tidligere er lagt til grund.

Ansøger har derfor indtastet de samme forudsætninger for beregning af BAT-niveauet, som er gældende i miljøgodkendelsen fra 2014 (med tillæg):

- Udmugning 2 gange ugentligt,
- Gødningsrender med en bredde på 35 cm.
- Fast drænet gulv med skrabere og ajlefløb i eksisterende stalde
- Sengestald med spalter i eksisterende stalde
- Dybstrøelsesstalde i eksisterende og nye stalde
- Låg på den store gylletank

Når disse forudsætninger indtastes, beregner ansøgningssystemet et BAT-niveau på 7.074 kgN/år.

Den ansøgte totale udledning er 6.942 kg N og overholder således det beregnede BAT emissionsniveau. Der stilles vilkår, som sikrer, at de anvendte ammoniakreducerende teknologier implementeres. Det vurderes på baggrund af ovenstående, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder kravet om anvendelse af BAT.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at husdyrbrugets ammoniakudledning fra stald og lager overholder kravet om anvendelse af BAT.

Husdyrbrugets beliggenhed

Lokalisering og planmæssige forhold

Husdyrbruget ligger cirka 1,3 km sydøst for Djeld og 2,4 km syd for Sevel by. Husdyrbrugets beliggenhed fremgår af bilag 1.

Zonestatus:	Husdyrbruget ligger i landzone.
Lokalplan:	Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet
Kommuneplan:	Husdyrbruget er delvist beliggende inden for 'særligt værdifulde kulturmiljø' jf. Kommuneplan 2017.

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at afstandskravene fra husdyrbruget til nærmeste nabo, byzone, naturområder m.v. er overholdt. Desuden fremgår det, at afstandskravene fra alle nye anlæg til bl.a. vandforsyningsanlæg, vandtøb, grøfter, dræn og søer, offentlig og privat fællesvej, levnedsmiddel virksomhed, beboelse og naboskel er overholdt.

Dispensation

I henhold til Hedeselskabets drænkort er arealet, hvor ensilagesiloen ønskes etableret, drænet (bilag 3). Det lovpligtige afstandskrav til dræn er minimum 15 meter for ensilagesilo. Ansøger skal derfor dokumentere, at evt. drænledninger er gennembrudt ved etablering af ensilagesiloen. Som dokumentation, skal der graves ned til 1½ meters dybde, i en afstand af minimum 15 meter fra den nye ensilagesilo. Der skal fremsendes fotodokumentation og Holstebro Kommune skal kontaktes forud for gravearbejdet. Der stilles vilkår herom. Under forudsætning af ovenstående vurderes det, at afstandskravene til dræn kan overholdes.

Samlet vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget opfylder afstandskravene Husdyrbrugloven, jf. §6, 7 og 8.

Landskabelige og kulturhistoriske områder

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer nedenfor med beskrivelse og vurdering i forhold til landskabelige forhold og kulturhistoriske områder.

Husdyrbruget ligger i landskabskarakterområdet kaldet Vinderup Bakkelandskab nær Karup Ådal og Karup Hedeslette. Området er beskrevet i Holstebro Kommunes landskabskarakteranalyse som følger:

”Karakterområdets landskab er et sammensat, småbakked landbrugslandskab med spredt bebyggelse, mindre kratbevoksninger, plantager og en del tekniske anlæg i form af bl.a. højspændingsledninger og vindmøller. Landskabet er overvejende i middel skala, men på grund af de meget sammensatte strukturer opleves landskabets skala nogle steder mindre. Bebyggelsesstrukturen i området tegnes af en del mellemstore landbrugsejendomme, der ligger spredt ud over marker og langs veje uden noget gentagende mønster. Det højtliggende terræn betyder, at der fra flere punkter i landskabet er langstrakte udsigter over de lavtliggende landskaber mod nordøst og syd. Langs bakkestrøgene (randmorænerne) mellem Ryde og Sevel rejser landskabet sig helt op til 89 meter over havet. Ryde Plantage, Fællesjorderne ved Møgelmosen og kløften Gjæven udgør områdets særligt oplevelsesrige landskaber.

Karakterområdet rummer ét enkelt delområde, den smalle kløft Gjæven, hvor landskabskarakteren er væsentligt anderledes.”

I landskabskarakteranalysen er følgende vurdering om indpasning af landbrugsbyggeri:

”Nyt landbrugsbyggeri bør kun opføres i tilknytning til eksisterende landbrugsbyggeri for ikke at forstærke landskabets komplekse bebyggelsesstruktur. Det vurderes muligt at indpasse større landbrugsbyggeri, men generelt bør landskabets middelstore skala respekteres. Større byggeri kan indpasses, hvor skalaen optræder større og hvor terrænet kan udnyttes som en afgrænsende struktur. Nye bygninger skal orienteres efter linjerne i det eksisterende byggeri for at opnå et harmonisk udtryk. Samtidig bør bygningerne have et udtryk i arkitektur og farve, der harmonerer med det eksisterende byggeri, så bygningsmassen fremstår ensartet og harmonisk i landskabet. Ønskes afskærmende beplantning bør det understøtte og dermed udbygge den eksisterende bevoksningsstruktur af læhegn og små bevoksninger”.

Der er ansøgt om en udvidelse af produktionsarealet fra 5.640 m² til 6.900 m², hvor en eksisterende lagerbygning ændres til dybstrøelsesstald, derudover etableres nye kalvehuse/hytter. Desuden er der ansøgt om udvidelse af eksisterende plansiloer med 1.072 m². Plansiloen placeres parallelt op ad eksisterende plansiloanlæg og kalvehytter og kalvehus etableres imellem eksisterende stalde.

Husdyrbrugets eksisterende anlæg ligger delvis inden for et område udpeget til værdifuldt kulturmiljø i forbindelse med 'Oldtidsvejen - fra Dybå til Trandum ved Karup Å'. Kulturmiljøet dækker dele af den såkaldte 'Oldtidsvej', som løber langs sidste istids hovedopholdslinje gennem hele Vestjylland fra Vesterhavet ved Trans ind til Karup Å.

Ejendommen ligger uden for bygge- og beskyttelseslinjer samt uden for områder, hvor der skal tages særligt hensyn til landskab og kyst.

Nærområdet ved ejendommen er præget af store landbrugsflader med flere gårde, minkfarme og mindre landejendomme og med få spredte læhegn.

Ejendommen ligger i det åbne land ca. 2,5 km vest for Stubbergård sø. Området er småbakket med ådaleforløb fra Stubbergård sø. Nærområdet er udpræget landbrugsland med flere gårde, minkfarme og mindre landejendomme.

Det vurderes, at det ansøgte ikke vil få betydning for de planlægningshensyn, der varetages af særligt værdifulde kulturmiljøer, idet der er tale om en udvidelse af et eksisterende husdyrbrug, hvor nyanlæg opføres i tilknytning til det bestående anlæg. Husdyrbrugets anlæg vil derfor fortsat fremstå som en samlet enhed, og vurderes dermed ikke at indvirke væsentligt negativt på landskabet.

Samlet vurdering

På baggrund af den landskabelige vurdering fastsættes der ikke vilkår om beplantning eller lignende.

Ammoniak

Ammoniak

Holstebro Kommune finder at beskyttelsesniveauet for ammoniak er overholdt og stiller derfor ikke yderligere vilkår.

Den samlede ammoniakfordampning fra anlægget forventes at blive på 6.942 kg/år, hvilket er en meremission på 1.069 kg N / år i forhold til nudriften og 2.523 kg N/år i forhold til 8-års drift.

Den samlede ammoniakfordampning fra gødningsanlæg og lagre er beregnet til 259 kg NH₃-N/år, hvilket er en meremission på 0 kg N/år i forhold til nudrift og -180 kg N/år i forhold til 8-års drift.

Jf. ansøgningsskema 211711 er husdyrlovens generelle beskyttelsesniveau for ammoniak overholdt.

Samlet ammoniakdeposition siden 2011

For at vurdere om den samlede meredeposition, fra nudriften i 2011 (8 år siden) til og med den ansøgte udvidelse, har en negativ virkning på omkringliggende naturområder, er der lavet beregninger i 10 naturområder. Beregningerne tager udgangspunkt i den produktion som var aktuel for 8 år siden.

Kumulation

Totaldepositionen fra det ansøgte husdyrbrug i nærmeste kategori 1-natur er beregnet til 0,1 kg N/ha/år og til 0,0 kg N/ha/år i to øvrige kategori 1-naturområder, der ligger længere væk for husdyrbruget. Kravene om en totaldeposition på maksimalt 0,2 kg N/ha/år er derfor overholdt uanset kumulation.

Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000 (kategori 1 natur)

Det nærmest liggende Natura 2000-område i forhold til ejendommen er EF-habitatområde nr. 41 Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbergård Sø.

Mindsteafstanden hertil er lidt over 2 kilometer mod øst og nordøst.

Det nærmest liggende naturområde, der er kortlagt indenfor habitatområdet og som er meget følsomt overfor atmosfærisk kvælstof, er et 0,5 ha stort område med surt overdrev (naturtype 6230) nord for Blaskær. Her er registreret 17 arter af højere planter, alle forholdsvis almindelige arter der er karakteristiske for naturtypen.

Tålegrænsen er her 10-15 kg N/ha/år, og med en baggrundsbelastning omkring 16 kg N/ha/år er den sandsynligvis overskredet. Naturtilstanden er dog vurderet til II (god tilstand).

Beregninger for overdrevet viser en kvælstofdeposition på 0,1 kg N/ha/år fra den samlede ejendom efter udvidelsen.

Reglerne for kategori 1 natur er således overholdt, og Holstebro Kommune venter ingen eller kun en ubetydelig negativ effekt af ejendommens drift på de nærmest liggende Natura 2000-områder.

Større ammoniakfølsomme naturområder udenfor Natura 2000 (kategori 2 natur)

Afstanden til de nærmeste områder med lobeliesø, højmoser eller større heder/overdrev udenfor Natura 2000-områder er høj, dvs. adskillige kilometer.

Beregninger for to større naturområder i 3,5 – 4 kilometers afstand viser en kvælstofdeposition på 0,0 kg N/ha/år fra den samlede ejendom efter udvidelsen.

Reglerne for kategori 2 natur er dermed overholdt, og der ventes ingen negativ effekt af ejendommens drift på områder med kategori 2 natur.

Ammoniakfølsomme naturområder i øvrigt (kategori 3 natur)

I en afstand af 700-1000 meter fra ejendommen er registreret flere mindre moser samt et overdrevsområde, som kan være omfattet af reglerne for kategori 3 natur. Konsulentfirmaet Sweco har i sommeren 2017 foretaget en botanisk registrering af disse områder og vurderet naturkvaliteten som varierende fra god til dårlig.

Beregninger for disse områder viser en kvælstofdeposition på 0,0 til 0,1 kg N/ha/år fra udvidelsen af ejendommen (8-års drift) og op til 0,4 kg N/ha/år fra den samlede ejendom efter udvidelsen. I det moseområde, hvor naturkvaliteten blev vurderet til god (klasse 2), er der beregningsmæssigt ingen merdeposition.

Ca. 500 meter øst for ejendommen er registreret et mindre område med potentielt ammoniakfølsom skov, og her er beregnet en merdeposition på 0,4 kg N/ha/år (8-års drift).

Reglerne for kategori 3 natur er således overholdt.

Samlet vurdering

Holstebro Kommune vurderer, at oplysninger om kildehøjder, ruhed og kumulation, er korrekte.

Holstebro Kommune vurderer, at kravene om maksimalt tilladt totaldeposition på kategori 1- og kategori 2-natur er overholdt.

Holstebro Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at skærpe kravene til ammoniakmeremissionen under hensyn til andre omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder såsom ammoniakfølsomme skove, kategori 3-natur og §3 natur.

Bilag IV-arter

Ud fra "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV" samt Holstebro Kommunes øvrige kendskab til området og arterne, vurderes det, at projektet ikke får negativ indflydelse på bilag IV arter, og stiller derfor ikke yderligere vilkår.

Småflagermus: På baggrund af de insektædende småflagermus' livsform vurderes projektet ikke at være til skade for disse.

Birkemus: Arten er ikke registreret i området. Det er meget vigtigt for en eventuel bestand, at der ikke undslipper mink fra farmen.

Odder: Lever udbredt i Vestjylland, men er med sin levevis næppe truet af projektet.

Bæver: Lever i adskillige af kommunens vandløb og søer, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Ulv: Forekommer lejlighedsvist forskellige steder i Holstebro Kommune, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Markfirben: Holstebro Kommune har ikke kendskab til forekomster nær ejendommen.

Stor vandsalamander, løgfrø, spidssnudet frø og strandtudse: De nærmeste fund er gjort omkring 1000 meter fra ejendommen, og en negativ påvirkning kan udelukkes.

Grøn kølleguldsmed: Forekommer udbredt i Karup Å og Storå, men vil ikke blive negativt påvirket af projektet.

Vandranke: Vokser nær Felsted Kog og i Husby Sø, men i stor afstand fra ejendommen.

Gul stenbræk: Holstebro Kommune rummer mindst 3 paludella-væld, hvor arten kan tænkes at forekomme, men den er trods eftersøgninger ikke fundet her i nyere tid.

På og umiddelbart op til husdyrbrugets udspretningsarealer er Holstebro Kommune ikke bekendt med arter omfattet af EF-habitatdirektivets bilag IV, som kan blive negativt påvirket af nærværende godkendelse.

Lugt

Lugt fra minkhaller og stalde udgør et særligt problem, som der ikke fuldt ud tages højde for ved lovens minimumskrav til afstande mellem stald og naboejendomme.

Lugt beregnes og beskrives i lugtenheder, der kaldes odour units (OUe). Der er en sammenhæng mellem antallet af lugtenheder, og den måde lugt opfattes. Opfattelsen af lugt kan variere fra menneske til menneske, men helt overordnet, så svarer 1 lugtenhed (OUe) til grænsen for, hvornår lugten kan erkendes i et laboratorium. Ved 3 lugtenheder er det muligt, at genkende lugttypen som f.eks. svinelugt. Ved 5 lugtenheder kan lugten med sikkerhed bestemmes, mens lugten ved 10 lugtenheder er en tydelig lugt, der i tilfælde af f.eks. svinelugt kan opfattes som ubehagelig.

Der er 3 forskellige genegrænser, som skal overholdes, før der kan meddeles miljøgodkendelse. I byzone er grænsen sat til 5 OUe, for samlet bebyggelse er grænsen 7 OUe, mens den for enkeltboliger uden landbrugspligt er på 15 OUe.

Kumulation af lugt

I miljøkonsekvensrapporten er det oplyst, at der er ikke indregnet kumulation fra husdyrbrug i forhold for samlet bebyggelse eller byzone, da afstandene er over grænsekravene. Holstebro Kommune har lavet en beregning, hvor der er regnet med to eller flere ejendomme, der kan bidrage til lugtkumulation. Denne scenarieberegning viser, at genekriterierne er overholdt, når der regnes med kumulation.

Lugtberegning

I husdyrgodkendelse.dk er der foretaget en beregning (skemanummer 211711) af geneafstandene til både enkeltbolig, samlet bebyggelse, lokalplanlagt område til offentlige formål og til byzone. Kravene til lugtpåvirkning jf. lugtberegningen er overholdt.

Lugt fra gyllebeholdere og møddingsplads samt håndtering af gødning

Lugt fra opbevaringslagre er ikke medtaget i ovenstående beregninger, da opbevaringslagre er omfattet af de generelle afstandsregler.

Den flydende husdyrgødning fra stalde og minkhaller pumpes via fortanken til gyllebeholder. I fortanken er der en el-pumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn. Omrøring af gyllebeholdere sker forud for udkørsel af gylle på

markerne primært om foråret. Omrøring og håndtering af gylle kan give anledning til kortvarige lugtgener. Den store gyllebeholder er overdækket, hvilket mindsker lugtgen fra beholderen.

Ansøger oplyser, at komposteret dybstrøelse fra kvæget opbevares i markstak samt at kalvemøget lægges ind i dybstrøelsesstaldene, køres direkte ud eller kommes i gylletanken. Markstakke placeres væk fra naboer og overdækkes, så der ikke er risiko for lugt/fluegener eller næringsstofforurening. Udmugning fra stald og udkørsel af dybstrøelse på mark kan ligeledes give anledning til kortvarige lugtgener.

Fra husdyrbrugets lugtcentrum er der cirka 235 meter til nærmeste nabo (Svendshedevej 8). Herudover er det oplyst, at markstakke placeres væk fra nabobeboelser. Der stilles ikke skærpede vilkår til gødningslagre, håndtering og udbringning af husdyrgødning, da der ikke forventes at være væsentlige lugtgener herfra i forhold til omboende.

Rengøring af staldanlæg

Stalde rengøres efter behov. Idet erfaring viser, at en god staldhygiejne i form af rene og tørre stalde ofte har en gunstig indflydelse på staldlugtemissionen, stilles der vilkår om, at der opretholdes en god staldhygiejne.

Brugt strøhalm fra farmen opbevares på møddingsplads alternativt opbevares det i gyllebeholderen til forbedring af flydelaget.

En god staldhygiejne indebærer blandt andet, at der ikke ligger gamle foderrester på fodergange eller gødning udenfor gødningsrenderne. En god staldhygiejne opretholdes desuden ved at følge husdyrgødningsbekendtgørelsens krav omkring udmugning og fluebekæmpelse m.v. jvf. [retningslinjerne](#) fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt Holstebro Kommune vurderer, at eventuelle klager om lugtgener er væsentlige og større, end der forventes i miljøvurderingen, skal husdyrbruget udarbejde en handleplan og efterviser at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af Holstebro Kommune.

Er kravene ikke overholdt kan kommunen kræve, at der skal indgives og gennemføres et projekt for afhjælpende foranstaltninger. Alle udgifter i forbindelse med et sådant projekt afholdes af husdyrbruget

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående og de fastsatte vilkår, vurderes det, at husdyrbruget ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener hos omboende.

Øvrige gener

Transport

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer nedenfor med vurdering i forhold til mulige gener i forbindelse med husdyrbrugets transporter.

I miljøkonsekvensrapporten er der gjort rede for antal og typer af transporter samt tidsrum for transporter til og fra husdyrbruget. Det samlede antal transporter stiger med 141 transporter sammenlignet med den nuværende drift på husdyrbruget. Dette skyldes hovedsageligt en stigning af transporter med dybstrøelse ud i marken.

Husdyrbruget ligger op ad offentlig vej, med den eneste udkørsel beliggende i umiddelbar nærhed af naboen på Svendshedevej 8. Husdyrbrugets beliggenhed fremgår af bilag 1. Idet transporterne normalt ligger i dagtimerne og ikke har karakter over, hvad der er normalt forekommende for lastvogne og traktorer, forventes det, at støjen ikke vil være væsentligt belastende for omgivelserne.

Omkring forårs- og høstarbejde vil der på et typisk husdyrbrug være intensiveret trafik på og omkring anlægget. De sæsonbetonede transporter kan foregå hele døgnet. De daglige transporter vil sædvanligvis primært foregå indenfor normal arbejdstid.

Der er fastsat vilkår om, at transport til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel. Vilkåret er stillet for at minimere mulige støj- og støvgener hos de nærmeste omboende. Sæsonbetonet arbejde kan dog foregå uden for normal arbejdstid, men skal søges begrænset.

Ved regulering af husdyrbrug er det praksis, at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug. Holstebro Kommune kan regulere visse transporttyper knyttet til husdyrbrugets egne transportere. Idet der transporteres gylle til udbringningsarealer øst for Ulfborg, syd for Staby og vest for Husby stilles vilkår om, at transport af husdyrgødning så vidt muligt skal foregå uden om byzone eller samlet bebyggelse, og, hvor dette ikke er muligt, skal transporten foregå i lukket tankvogn eller gyllevogn med slangedrypstop og spildebakke, så vidt muligt på hverdage i tidsrummet 7-16.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og hører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet.

Rengøring af offentlig vej

Ved tilsvining af det offentligt tilgængelige vejareal i forbindelse med arbejdskørsel, skal der opstilles skilte, der informerer andre trafikanter om forholdene. Det offentlige vejareal skal rengøres efter arbejdskørselens ophør, jf. færdselslovens kapitel 14. Politiet er myndighed, hvorfor forholdet ikke reguleres i denne miljøgodkendelse.

Samlet vurdering

På baggrund af vurderingen af omfanget af transportere, og mulige genepåvirkninger heraf i nærområdet, er der fastsat vilkår om, at transport til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel. Endvidere at transport så vidt muligt skal foregå uden om byzone, eller at der tages forhåndsregler, så kørslen foregår uden gener. Kommunen vurderer, at transportere til og fra husdyrbruget kan foregå uden væsentlige miljømæssige gener for omboende.

Støj

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer nedenfor med vurdering i forhold til mulige støjgener ved husdyrbrugets drift, og deraf følgende genepåvirkninger på omgivelserne.

I miljøkonsekvensrapporten er der gjort rede for støjklender på husdyrbruget; malkeanlæg, gyllepumper, foderleverancer, foderblanding, ensilering og kørsler, samt angivelse af tidsrum og støjklenders placering. Holstebro Kommune vurderer, at der herforuden vil være støj fra kreaturerne i de åbne stalde.

Der er naturlig ventilation på husdyrbruget. Såfremt der senere ønskes ændring i ventilationsformen i disse staldanlæg, skal dette forinden vurderes i forhold til støj.

Der foreligger anbefalede mindsteafstande mellem husdyrbrug og nærmeste beboelse, baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold. Klassifikationen angiver, hvilken afstand, der skønnes at være nødvendig mellem den pågældende virksomhed og boliger i et område for åben og lav boligbebyggelse. Udgangspunktet er, at afstanden skal give en rimelig sikkerhed for, at boligerne ikke udsættes for miljøgener, og at virksomheden ikke efterfølgende mødes med skærpede miljøkrav. Jf. virksomhedsbeskrivelsen fra håndbog om Miljø og Planlægning, Miljøstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen, 2004, anvendes en mindsteafstand på 300 meter til boliger i samlet bebyggelse i forhold til et husdyrbrug med erhvervsmæssigt dyrehold (kvægbrug).

Malkeanlægget vil i fremtiden være aktiv tre gange i døgnet i perioderne 4.00-10.30, 12.00-18.30 og 20.00-2.00. Det er en forlængelse af op til en time ekstra pr. gang malkning. Der er investeret i en lyd-dæmpning på malkeanlægget, en såkaldt lyd-pot for at minimere støjgener hos naboer. Derudover vil støj fra maskiner og gyllepumpning vil primært forekomme i dagtimerne. Dog vil der forekomme støj fra ejendommen i forbindelse med minkfoderlevering. Der leveres minkfoder om natten.

Som det fremgår af miljøkonsekvensrapporten ligger nærmeste samlede bebyggelse/by med en vægget gennemsnitsafstand på henholdsvis 1.413 m og 2.451 m og ligger således udenfor den anbefalede mindsteafstand på de 300 m, som angivet. Alene på grund af afstanden til samlet bebyggelse/by forventes der således ikke gener for beboelser i områder udlagt til beboelse.

Miljøstyrelsen har udarbejdet en række vejledende støjgrænser for virksomheder i det åbne land. Der er ikke foretaget støjberegninger i forbindelse med udarbejdelse af miljøgodkendelsen. Det faktuelle støjniveau kendes derfor ikke, og kan ikke sammenholdes med Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

For at imødekomme eventuelle støjgener for omboende fastsættes der vilkår om, at husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne ikke må overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A). Tallene i parentes angiver midlingstiden² inden for den pågældende periode:

Dag	Kl. 07-18	55 dB(A)	(8 timer)
Aften	Kl. 18-22	45 dB(A)	(1 time)
Nat	Kl. 22-07	40 dB(A)	(1/2 time)
Lørdag	Kl. 07-14	55 dB(A)	(7 timer)
Lørdag	Kl. 14-22	45 dB(A)	(4 timer)
Søn- og helligdag	Kl. 07-22	45 dB(A)	(8 timer).

Såfremt der skulle opstå gener for omboende, eller såfremt Holstebro Kommune finder det nødvendigt, kan der kræves udført støjmålinger/beregninger efter nærmere definerede anvisninger, så det kan godtgøres, at støjgrænserne overholdes og om, at driftstiden for de forskellige støjkluder kan reguleres.

Der er desuden fastsat vilkår om, at såfremt kommunen vurderer, at der forekommer støjgener, der er væsentligt større, end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der udarbejdes en handleplan. Husdyrbruget skal derpå eftergive, at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af Holstebro Kommune.

Samlet vurdering

På baggrund af vurderingen af støjkluder, og mulige påvirkninger herfra i nærområdet, fastsættes vilkår om, at husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne ikke må overstige Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser, og at husdyrbruget skal udarbejde en handleplan, såfremt der opleves væsentlige støjgener fra husdyrbruget. Kommunen vurderer således, at støj fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener omkring husdyrbruget eller for omboende.

Støv

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer nedenfor med vurdering i forhold til mulige støvgener ved husdyrbrugets drift, og deraf følgende genepåvirkninger på omgivelserne.

I miljøkonsekvensrapporten er der gjort rede for støvkluder på husdyrbruget; levering af foder, indblæsning af foder i silo, høstarbejde og kørsel på grusveje. Udvidelsen medfører at foderforbruget stiger, og dermed forventes øgede støvgener fra levering af foder og indblæsning i siloer. Det vurderes dog primært at være lokalt på husdyrbruget, og støvgener vil derfor ikke udgøre en væsentlig gene for de omkringboende eller forbigående.

Under høstarbejdet må omboende forvente støvgener. Ligeledes kan der generelt i tørre perioder opstå støvgener ved kørsel på grusveje mellem markerne, men det vil være af en begrænset og lokal karakter og forventes ikke at genere omboende eller forbigående. Der henvises til god

² Midlingstiden er en gennemsnitlig måling over tid kombineret med middelværdien over tid.

landmandspraksis, det vil sige at, al transport til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på husdyrbruget planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Der er fastsat vilkår om, at transport til og fra husdyrbruget skal foregå ved hensynsfuld kørsel. Vilkåret er stillet for at minimere mulige støj- og støvgener hos de nærmeste omboende. Herudover fastsættes vilkår om, at såfremt kommunen vurderer, at der forekommer støvgener, der er væsentligt større, end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der udarbejdes en handleplan. Husdyrbruget skal derpå eftervisse, at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af kommunen.

Samlet vurdering

På baggrund af vurderingen af støvkilder og mulige genepåvirkninger herfra i nærområdet, er der fastsat vilkår til transport og om udarbejdelse af en handleplan ved gener. Kommunen vurderer, at støv fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener omkring husdyrbruget eller for omboende. Det vurderes i øvrigt, at kravet om BAT er opfyldt ved almindelig god landmandspraksis og den beskrevne håndtering af foder.

Lys

Der er natbelysning i kostalden svarende til ca. 1/3-del af fuld styrke. Udendørs belysning er styret af lys-sensorer.

Der sker ikke væsentlige ændringer af udendørsbelysningen eller lysniveauet som følge af udvidelsen. Der er bevoksninger af træer/buske mellem naboer og husdyrbruget og det vurderes derfor ikke at lyset vil være generende for omgivelserne og trafikken.

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer nedenfor med vurdering i forhold til mulige lysgener ved husdyrbrugets drift, og deraf følgende genepåvirkninger på omgivelserne.

I miljøkonsekvensrapporten er der gjort rede for, at der er nat-/vågebelysning i stalden, som styres via automatik og svarer til 1/3-del af fuld lysstyrke. Udendørs belysning er styret af lys-sensorer. Lamperne er placeret centralt på husdyrbruget og forventes derfor ikke at medføre gener for omboende. Idet der er nat-/vågebelysning i staldene om aftenen/natten, og udendørs belysning er begrænset, vurderer Holstebro Kommune, at lys i og uden for driftsanlæggene på husdyrbruget ikke vil udgøre en væsentlig gene for omboende eller for forbipasserende. Der fastsættes således ikke vilkår til begrænsning af lys på husdyrbruget.

Der fastsættes dog vilkår om, at såfremt der skulle opstå væsentlige gener for omboende eller for forbipasserende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal husdyrbruget foretage en undersøgelse af forskellige lyskilder, og via handleplan sikre, at lys ikke er til væsentlig gene for omboende og forbipasserende.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående og det fastsatte vilkår, vurderer kommunen, at lys fra husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener omkring husdyrbruget eller for omboende.

Restvand og spildevand

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer nedenfor med oversigt over håndtering af tagvand, overfladevand og restvand samt vurdering i forhold til håndtering af tagvand fra den nye staldbygning. Der fastsættes vilkår hertil.

Restvand og spildevand fra husdyrbruget håndteres som angivet i skema 3.

Skema 3. Håndtering af restvand og spildevand.

Restvandstype	Håndtering
Tagvand fra eksisterende kvægstalde samt den lukkede 8-rækkede og 12-rækkede minkhøl	Ledes via tagrender til faskine.

Restvandstype	Håndtering
Tagvand fra ny dybstrøelsesstald	Nedsivning på stedet
Restvand fra fast plads til kalvehytter	Ledes til gyllebeholder via fortank
Tagvand fra maskinhus	Nedsivning på stedet
Tagvand fra foderlade	Tagrender der leder vand til faskine syd for huset.
Tagvand fra minkhaller	Vand fra de to store minkhaller ledes til faskine mens der ikke er afløb fra de små haller.
Restvand fra ensilage-/vaskeplads	Ledes til beholder og udsprinkles.
Restvand fra vask af stalde	Ledes til gyllebeholder via gyllekanaler
Restvand fra vask af mælke/malkeanlægget	Ledes til gyllebeholder via gyllekanaler
Mælke-/malkerumsrestvand	Ledes til gyllebeholder via gyllekanaler

Tagvand

Der er ikke etableret tagrender på den nye staldbygning. Såfremt der senere etableres tagrender på ny bygning, skal der søges om håndtering af tag- og overfladevand. Hvis der ikke sættes tagrender på den nye bygning kan vandet nedsives på stedet. Ønskes der alternativ håndtering af tag- og overfladevand skal der også indsendes ansøgning til kommunen før etablering. Ansøgningen skal indsendes i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse.

Overfladevand i øvrigt

Ansøger har oplyst, at der ikke er øvrige riste til afledning af overfladevand, og på den baggrund vil der ikke blive stillet skærpede krav vedrørende disse.

Befæstede arealer omkring husdyrbrugets bygninger skal altid holdes rene for affald, foderrester, gødningsspild m.v., således at der ikke er risiko for udvaskning af organisk materiale og næringsstoffer til vandløb, grøfter og dræn ved overfladeafstrømning. Dette er sikret ved vilkår.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det, at der ikke vil være væsentlig forureningsrisiko for miljøet i forbindelse med håndteringen af tagvand, overfladevand og restvand, såfremt de fastsatte vilkår overholdes, og afledningen af vand på husdyrbruget håndteres som oplyst i miljøkonsekvensrapporten.

Fluegener

Ansøgers vurdering fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune fastsætter vilkår til fluebekæmpelsen på husdyrbruget.

I forbindelse med dyrehold kan der forekomme skadedyr. I miljøkonsekvensrapporten er det oplyst, at forebyggelse af tilstedeværelse af rotter forebygges ved orden og god hygiejne samt ved rettidig bekæmpelse, såfremt der konstateres rotter på husdyrbruget. Fluer forebygges og bekæmpes ved god renholdelse, fluesnor, sprøjtning med kemi og hydratkalk.

Holstebro Kommune fastsætter vilkår om, at der på husdyrbruget skal foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med [retningslinjerne](#) fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi. Såfremt husdyrbruget skulle give anledning til fluegener for omboende, stilles der vilkår om, at Holstebro Kommune kan forlange, at der føres en journal over fluebekæmpelsen.

De driftsmæssige, forebyggende tiltag mod fluerne udgør hele fundamentet og er langt den vigtigste del af den indsats, som er nødvendig for at begrænse mængden af fluer på farmen.

Herudover fastsættes vilkår om, at såfremt kommunen vurderer, at der forekommer fluegener, der er væsentligt større, end der kan forventes, ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen kræve, at der udarbejdes en handleplan. Husdyrbruget skal derpå eftervise, at de stillede krav er overholdt. Handleplanen skal godkendes af kommunen.

Samlet vurdering

På baggrund af ovenstående og de fastsatte vilkår, vurderer kommunen, at skadedyr og fluer på husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener omkring husdyrbruget eller for omboende.

Følgevirksomheder

Affald

Ansøgers beskrivelse af håndtering af affald og reststoffer (kemikalier, rengørings-, behandlings-, og sprøjtemidler samt olie-, benzin- og medicinrester mv., som opbevares på anlægget og/eller anvendes i produktionen) og vurdering heraf fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune supplerer med beskrivelse af, hvorledes affald og reststoffer skal håndteres og bortskaffes i henhold til kommunens regulativ.

Alt affald skal bortskaffes i henhold til kommunens regulativ.

Affald fra produktionen skal opsamles, sorteres, bortskaffes og registreres iht. affaldsbekendtgørelsen og det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald i kommunen.

Al bortskaffelse af farligt affald, som f.eks. spildolie, oliefiltere, akkumulatorer, medicinrester m.v.), skal kunne dokumenteres. Denne dokumentation skal fremvises ved tilsyn og kan f.eks. bestå af fakturaer fra værksted ved olieskift, kvittering fra genbrugspladsen eller lignende. Farligt affald, såsom spildolie, skal transporteres og afhændes til en af Holstebro Kommune godkendt transportør/modtager. Liste over godkendte transportører/modtagere kan ses på Energistyrelsens hjemmeside (affaldsregister).

Samlet vurdering

På baggrund af beskrivelsen i miljøkonsekvensrapporten af affaldshåndteringen på husdyrbruget, vurderer kommunen, at affald og reststoffer ikke vil have væsentlig betydning for omgivelserne og miljøet, såfremt Holstebro Kommunes affaldsregulativ følges.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Der er i miljøkonsekvensrapporten gjort rede for håndtering af mulige uheld på husdyrbruget. Der er i forbindelse med ansøgningen fremsendt beredskabsplan med beskrivelse af håndtering af brand, gylleuheld og kemikalie- og oliespild.

Det er oplyst i miljøkonsekvensrapporten at der, i tilfælde af et gylleudslip, laves opdæmning med halmballer eller jord for at hindre, at gyllen løber til sårbare vandområder. Nautrup Bæk er beliggende i en afstand af cirka 70 meter nordøst for den store gyllebeholder (4.500 m³). Vandløbet er på øvrig strækning rørlagt i lukkede cementrør, som trækker nord for ejendommen, der løber ud i bækken. Der er ingen pumper i gylletankene og overpumpning fra stald til lager sker under overvågning.

Såfremt en gyllebeholder eller pumpeledning springer læk eller en pumpe starter utilsigtet vil gyllen fra de eksisterende gylleholdere mod øst, pga. terrænets fald, løbe mod Nautrup Bæk. Den store gyllebeholder ligger ifølge Holstebro Kommune ved en skrænt, der falder mere end 12 grader ned mod en fladere mark i en afstand af ca. 30 m fra vandløbet. Det gennemsnitlige fald fra gyllebeholderen til vandløbet er beregnet til 3,6 grader. Da hældningen er beregnet til 3,6 grader vurderes det, at beholderen ikke ligger i et risikoområde, da risikoområder er områder hvor terrænet gennemsnitligt skræner mere end 6 grader. Der er derfor ikke krav om etablering af terræændring eller beholderbarriere.

Holstebro Kommune vurderer, at der på husdyrbruget er taget de fornødne forholdsregler og gjort overvejelser i forhold til at hindre, at et eventuelt gylleudslip forårsager forurening af vandmiljøet.

Gyllebeholder (4.500 m³) er omfattet af 5-års beholderkontrol og krav om alarmsystem. Gyllebeholder (800 m³) er omfattet af 10-års beholderkontrol.

Beredskabsplan

På baggrund af risikovurderingen i miljøkonsekvensrapporten og ovenstående risikovurdering stilles der vilkår om, at husdyrbruget skal have udarbejdet en beredskabsplan, og at denne skal indeholde et selvstændigt afsnit om afhjælpende foranstaltninger ved gylleudslip.

Beredskabsplanen giver landmanden en mulighed for at gennemgå bedriften og foretage en risikovurdering af, hvorvidt der skal ændres på indretning og drift således, at risikoen for forurening i forbindelse med uheld minimeres. Der er i forbindelse med ansøgningen indsendt beredskabsplan for husdyrbruget.

For at sikre, at husdyrbrugets beredskabsplan er kendt af alle personer, der arbejder på husdyrbruget, stilles der vilkår om, at planen ophænges hvor den er synlig og tilgængelig. Herudover stilles vilkår om, at beredskabsplanen løbende holdes opdateret, og minimum én gang årligt.

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en beredskabsplan er til stor hjælp for landmanden samt ansatte, såfremt der skulle ske et uheld, både med hensyn til mindre hændelser som eksempelvis oliespild og store såsom eksempelvis gylleudslip og brand.

Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger ca. 200 km fra grænsen til Tyskland, som er nærmeste selvstændige nation. Derfor vurderer Holstebro Kommune, at husdyrbruget ikke vil have grænseoverskridende virkning.

Klima og ressourcer

Ansøgers beskrivelse af husdyrbrugets forbrug af vand og energi, herunder tiltag for at minimere forbruget af ressourcer, og vurdering heraf, fremgår af miljøkonsekvensrapporten. Holstebro Kommune fastsætter vilkår for at sikre fortsat fokus på ressourcebesparelser og bevidsthed herom.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget minimum én gang årligt skal føre journal/opgørelse over forbrug af el, vand og brændstof, samt andre relevante ressourcer, og at husdyrbruget skal arbejde på at nedbringe ressourceforbruget og affaldsmængden samt udledning af forurenende stoffer til omgivelserne, så der på en økonomisk forsvarlig måde opnås en reduktion i miljøbelastningen.

Der stilles desuden vilkår om, at husdyrbruget i forbindelse med tilsyn skal redegøre for muligheden for at indføre renere teknologi i form af ændrede råvarer, nyt materiel, ny management eller besparelser på materialer og ressourcer, som kan nedsætte miljøbelastningen.

Ovenstående vilkår vedrørende miljø- og ressourcestyring stilles på baggrund af et helhedsprincip om, at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, blandt andet ved at stille krav, når der købes ind.

Vilkårene om miljø- og ressourcestyring er fastsat for at sikre, at husdyrbruget fortsat udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold.

Der stilles der vilkår om, at hele husdyrbruget skal gennemgås af en energifaglig konsulent med det formål at sikre, at lønsomme ressourcebesparende teknologier løbende indføres på husdyrbruget. Gennemgangen skal foretages minimum hvert 5. år.

Det er Holstebro Kommunes opfattelse, at en energigennemgang skal tage udgangspunkt i Dansk Landbrugsrådgivnings energisparkatalog. Energigennemgangen skal som minimum indeholde en beskrivelse og vurdering af de aktuelle forhold samt mulighederne for indførelse af energibesparende teknologi vedrørende belysning, køle- og fryseanlæg, varmeanlæg, ventilationsanlæg, ma-

skinel og lignende, samt de heraf afledte forhold, såsom eksempelvis varmegenindvindingspotentiale, pumpetyper etc. En energifaglig person kan eksempelvis være en konsulent fra et el-selskab eller lignende.

For at forbedre den generelle miljømæssige drift er BAT blandt andet:

- at husdyrbruget gennemgås med henblik på besparelse på elforbrug og andre energikilder, eventuelt sammen med husdyrbrugets energiselskab/konsulent,
- at der føres regnskab over forbrug af vand, energi og foder,
- at vandingssystemet vedligeholdes, således at vandspild undgås,
- at der anvendes energibesparende belysning,
- at opdage og reparere eventuelle lækager hurtigst muligt,
- at anlæg og maskiner til stadighed renholdes og vedligeholdes, således at de fungerer optimalt.

Samlet vurdering

På baggrund af beskrivelsen og vurderingen i miljøkonsekvensrapporten om forbrug af ressourcer og minimering af forbruget heraf på husdyrbruget, vurderer kommunen, at der er fokus og tiltag på området, således at husdyrbruget drives uden væsentlig negativ påvirkning på miljøet og af omgivelserne. Det er ligeledes kommunens vurdering, at husdyrbruget lever op til BAT på management med de fastsatte vilkår.

Offentliggørelse og generelle forhold

Klagevejledning

Ansøger, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig individuel interesse i sagens udfald kan klage over afgørelsen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Fristen for at klage over afgørelsen er den 28-11-2019.

Klagen skal sendes digitalt via [klageportalen](#). Du kan logge ind med NemID. Det koster et gebyr at få behandlet klagen.

Aktindsigt

Vi gør opmærksom på, at du har ret til aktindsigt i sagen. Du kan få aktindsigt ved at henvende dig til Holstebro Kommune, teknik.miljoe@holstebro.dk.

Søgsmål

Afgørelsen kan prøves ved domstolene. Dette forudsætter, at sagen er indbragt for domstolene senest 6 måneder efter, at afgørelsen er truffet.

Fritagelse for brug af klageportal

Det er muligt at blive fritaget for at bruge Klageportalen, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Fremsend anmodningen til Holstebro Kommune, der sender anmodningen videre til klagenævnet, som træffer afgørelse om fritagelse.

Offentliggørelse

Afgørelsen sendes til:

- Henrik Grønne, Svendshedevej 13, 7830 Vinderup (ansøger).

Orientering om meddelelse af miljøgodkendelse er sendt til:

- Karen V. Thomassen, SAGRO I/S, e-mail: kvt@sagro.dk (ansøgers rådgiver).
- Alle sagens parter indenfor 529 meter fra husdyrbrugets lugtcentrum, (konsekvenszone).
- Naboer der matrikulært grænser op til ejendommen.
- Personer der har anmodet om at se udkast til afgørelse.
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
- Styrelsen for patientsikkerhed - Tilsyn og Rådgivning Nord, CVR: 37105562, P-nr: 1020864415 - (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, CVR: 45812510, P-nr:1001874009 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Gunnar H. Pedersen (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Erik Holk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening - Vestjylland, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 - (Interesseorganisation)
- Det Økologiske Råd, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 - (Interesseorganisation)
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, CVR: 34744866, P-nr: 1018099531 - (Myndighed)

I perioden 26-09-2019 til 26-10-2019 har forslag til afgørelse været sendt i offentlig høring. Forslaget er annonceret på Holstebro Kommunes hjemmeside og orienteringsbrev er sendt til nedenstående:

- Karen V. Thomassen, SAGRO I/S, e-mail: kvt@sagro.dk (ansøgers rådgiver).
- Alle sagens parter indenfor 529 meter fra husdyrbrugets lugtcentrum, (konsekvenszone).
- Naboer der matrikulært grænser op til ejendommen.

- Personer der har anmodet om at se udkast til afgørelse.
- Danmarks Naturfredningsforening, CVR: 60804214, P-nr: 1002121278 - (Interesseorganisation)
- Styrelsen for patientsikkerhed - Tilsyn og Rådgivning Nord, CVR: 37105562, P-nr: 1020864415 - (Myndighed)
- Danmarks Fiskeriforening Producent Organisation, CVR: 45812510, P-nr:1001874009 - (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, v/ Gunnar H. Pedersen (Interesseorganisation)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, CVR: 37099015, P-nr: 1001751945 - (Interesseorganisation)
- FERSKVANDSFISKERIFORENINGEN FOR DANMARK, CVR: 25145615, P-nr: 1004659823 - (Interesseorganisation)
- Nissum Fjord Fritidsfiskerforening V/ Erik Holk (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening, CVR: 54752415, P-nr: 1001712827 - (Interesseorganisation)
- Dansk Ornitologisk Forening - Vestjylland, CVR: 29287112, P-nr: 1011976545 - (Interesseorganisation)
- Det Økologiske Råd, CVR: 15428376, P-nr: 1000921784 - (Interesseorganisation)
- De Kulturhistoriske Museer i Holstebro Kommune, CVR: 34744866, P-nr: 1018099531 - (Myndighed)

Matrikulære naboer samt beboere og ejere af beboelsesejendomme og virksomheder inden for lugtkonsekvenszone på 529 meter (målt fra lugtcentrum) er orienteret.

I 30 dages høringsperioden er der indkommet bemærkninger fra følgende:

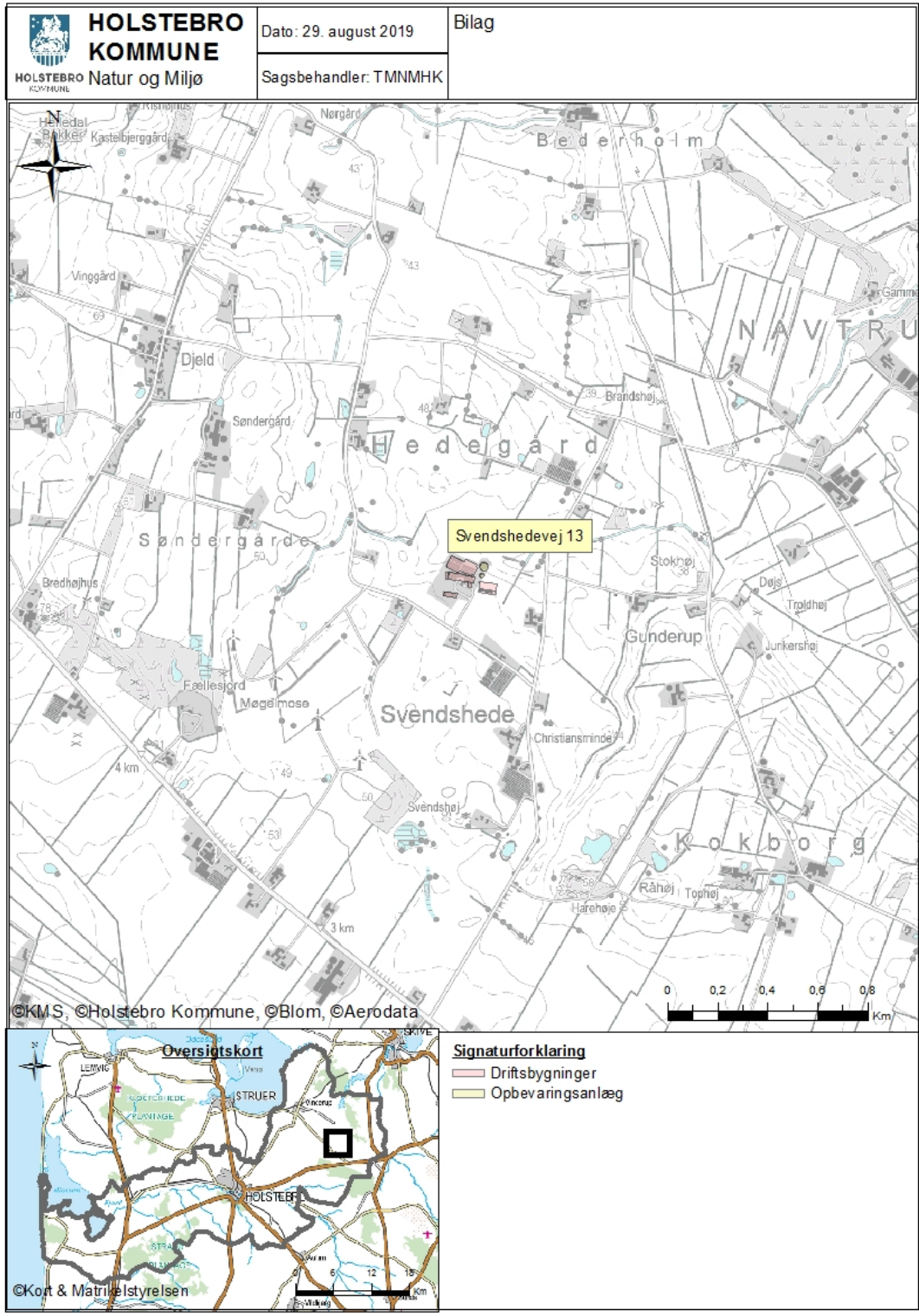
Ingen bemærkninger modtaget.

Inddragelse af offentligheden er sket gennem annoncering af modtagelse af ansøgning i perioden 22-05-2019 til den 06-06-2019.

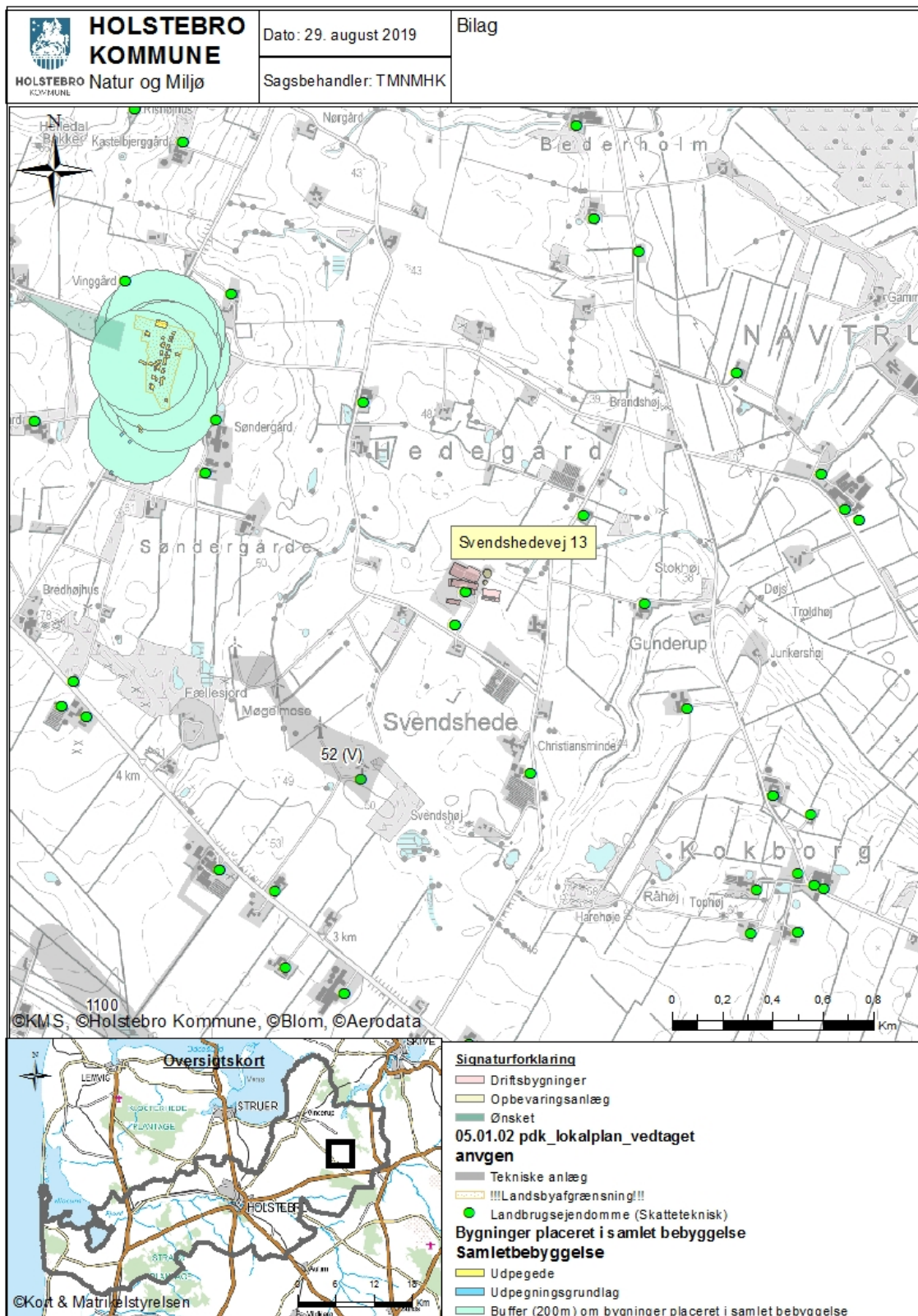
Ingen bemærkninger modtaget.

Bilag

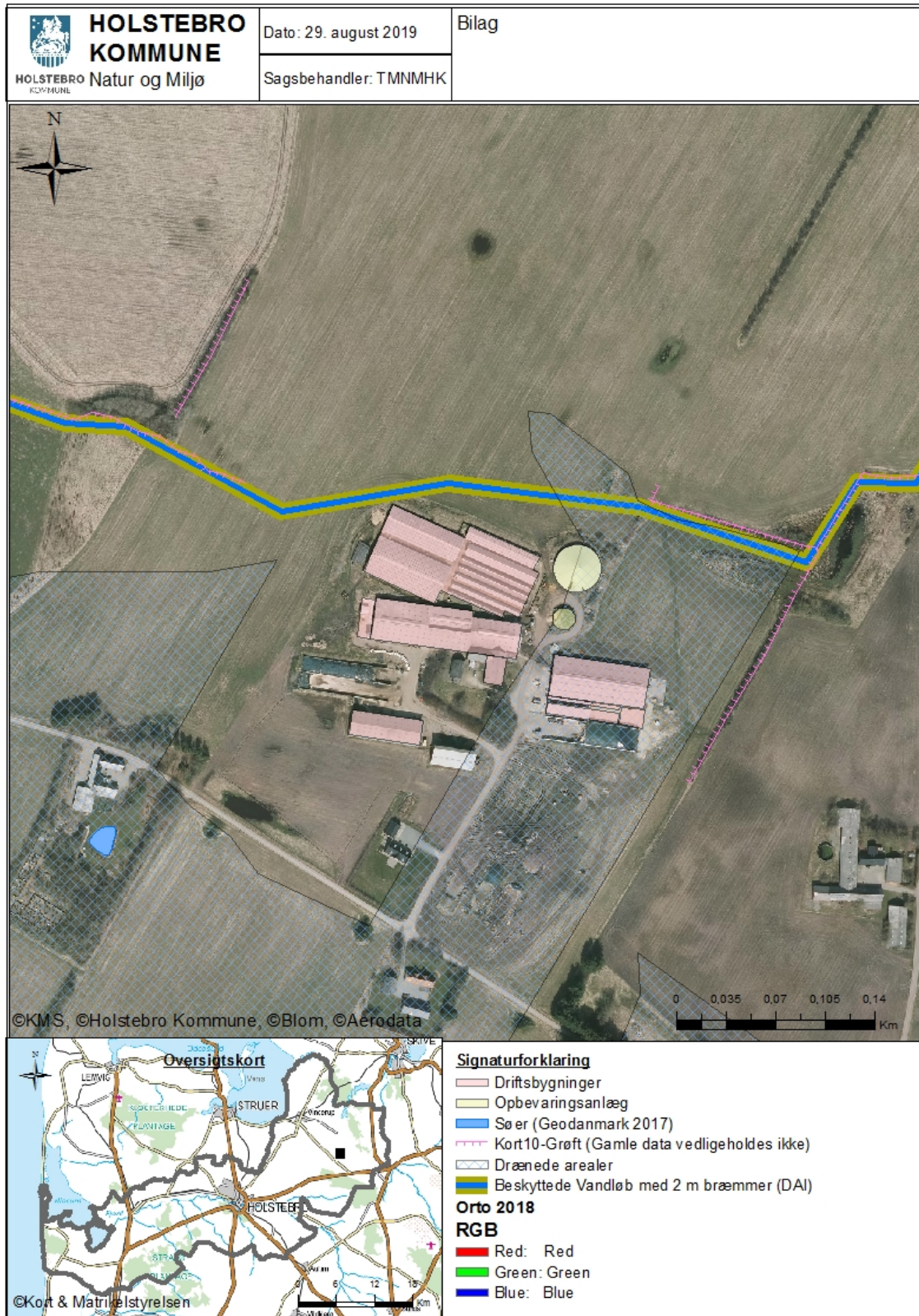
Bilag 1 – Husdyrbrugets beliggenhed

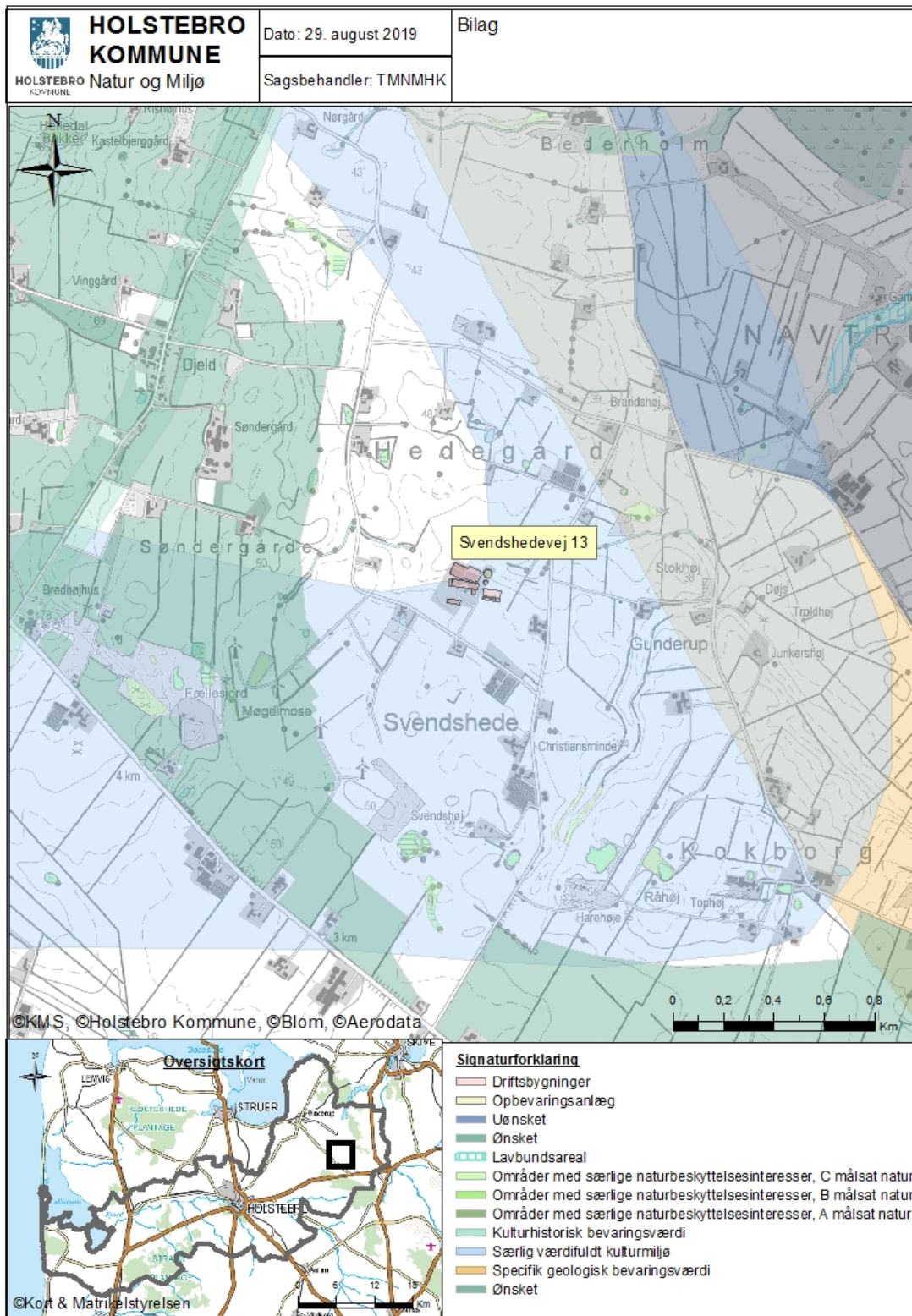
Bilag 2 – Omkringboende og planmæssige forhold

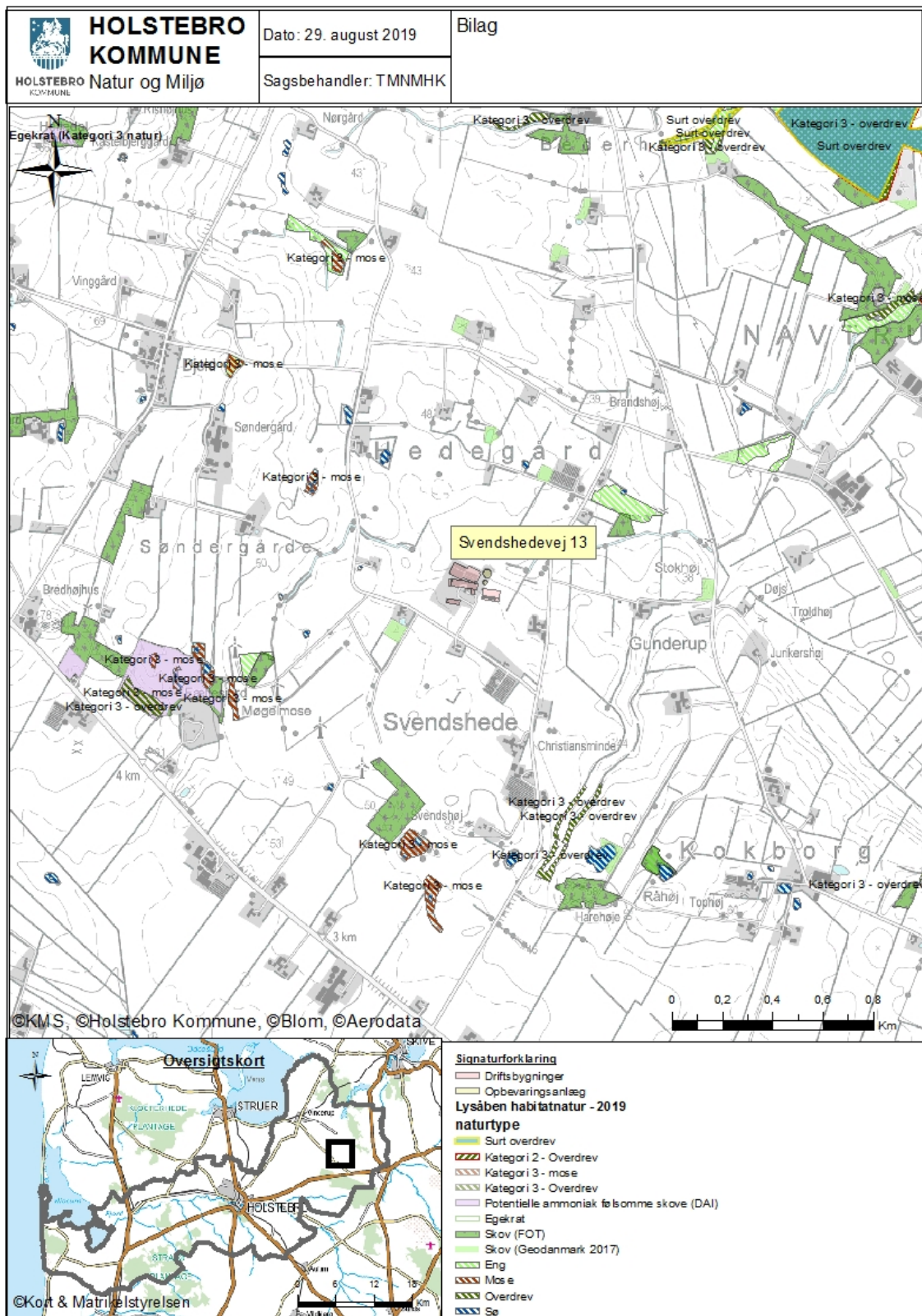
Bilag 3 – Dræn, vandløb og grøfter omkring anlæg

Bilag 4 – Landskabelige og kulturhistoriske interesser omkring anlæg

Bilag 5 – Naturområder omkring anlæg

Bilag 6 – Driftsjournal

Nedenstående driftsjournal skal føres løbende i henhold til godkendelsernes vilkår. Datoer, handlinger m.v. skal fremgå.

MEKANISK VENTILATION	Dato for udførelse	Beskrivelse af det udførte
Rengøring		
Vedligehold		

ENSILAGE I MARKSTAKKE

1. Find kortbilag og tegn markstakkenes placering ind
2. Skriv dato ud for den indtegnede markstak.
3. Kontroller at der ikke har ligget markstakke på samme placering inden for de sidste 5 år.
4. Noter ny dato på kortet, når stakken er brugt og fjernet fra marken (maksimalt 24 mdr.).

Husk at kontrollere at afstandskrav er overholdt for hver enkelt ensilagestak:

Fælles vandindvindingsanlæg	50 meter
Naboskel	30 meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 meter
Vandløb (herunder dræn) og søer, offentlig vej og privat fællesvej	15 meter
Nabobeboelse uden landbrugspligt	150 meter

INSPEKTION AF GYLLEBEHOLDERE

	Størrelse	Dato for tømning	Er der synlige revner	Er der synlige utætheder	Er evt. kabler intakte	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 1							
Gyllebeholder nr. 2							

Ovenstående årlige inspektion af gyllebeholdere kan i stedet fremgå af et bilag, som indeholder de angivne oplysninger.

LOGBOG FOR TELTOVERDÆKNING AF GYLLEBEHOLDERE

	Dato for skade	Dato for manglende overdækning	Årsag til skade eller manglende overdækning	Reparatør tilkaldt (dato)	Dato for reparation
Gyllebeholder nr. 2.					

Kan erstattes af eksisterende logbog over fast overdækning af gyllebeholdere.

ENERGIGENNEMGANG AF HUSDYRBRUGET

	Dato	Forslag	Tiltag
Gennemgang af husdyrbruget af en energifaglig person			

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, der viser datoer for gennemførte tiltag. Skal gennemføres minimum hvert 5. år. Husk at gemme kontrolrapporter i minimum 5 år.

EL, VAND, BRÆNDSTOF ETC.	År:			År:			År:			År:		
	star t	slu t	for- brug	star t	slu t	for- brug	star t	slu t	for- brug	star t	slu t	for- brug
El [kWh]												
Vand [m ³]												
Brændstof												

Ovenstående skema kan erstattes af bilag, som indeholder tilsvarende information om det kvartalsvise forbrug.

UHELD				
Hændelse	Fra dato	Til dato	Alarmcen- tral alarme- ret	Anmeldelse til Natur og Miljø
...				

Miljøkonsekvensrapport

I forbindelse med ansøgningen er der indsendt en miljøkonsekvensrapport, hvor ansøger har redegjort for miljøkonsekvenserne ved udvidelsen. Miljøkonsekvensrapporten danner sammen med oplysningerne i ansøgningen 211711 baggrund for afgørelsen. I de tilfælde, hvor Holstebro Kommune har supplerende til miljøvurderingen, eller hvor kommunens miljøvurdering er en anden end ansøgers vurdering vil dette fremgå af afsnittet 'Baggrund for vilkår', hvor begrundelserne for godkendelsens vilkår også vil fremgå.

Miljøkonsekvensrapport for Svendshedevej 13

Landmand Henrik Grønne

Svendshedevej 13
7830 Vinderup

Udarbejdet maj 2019
Af miljørådgiver Karen V. Thomasen

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	3
Ikke teknisk resumé.....	3
Basisoplysninger	4
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	4
Biaktiviteter	4
IE-brug	4
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	5
Indretning og drift	5
Afløbsforhold	7
Foderopbevaring	8
Lys	8
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	9
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	9
Beliggenhed	10
Planforhold	10
Landskab	10
Afstandskrav	12
Naturområder.....	13
Ammoniakemission	13
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	13
Kategori 1-natur	13
Kategori 2-natur	13
§ 3 områder	13
Kategori 3-natur	15
Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter	15
National beskyttelse af arter af planter og dyr	16
Biodiversitet – Den danske Rødliste	16
Lugt	16
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	17
Støv	18
Fluer og skadedyr	18

Til- og frakørsels forhold.....	19
Rystelser	21
Støj.....	21
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	21
Egenkontrol	22
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	23
Grundvand	23
Jordforurening	23
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	24
Affald	24
Døde dyr	25
Vand.....	25
Energi.....	25
Klima	26
BAT (ammoniak)	26
BAT.....	27
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	28
Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgtes virkning på miljøet.....	28
Befolkningen og menneskers sundhed	28
Alternative løsninger	29
Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten	29

Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport beskriver en planlagt udvidelse af Svendshedevej 13, beliggende i Holstebro Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 1467 af 06/12/2018 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

- Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.
- Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

God læselyst.

Ikke teknisk resumé

Henrik Grønne ønsker at udvide sin malkekvægsproduktion på Svendshedevej 13. Udvidelsen foregår hovedsageligt i de eksisterende stalde samt i nogle nye huse/hytter til kalve syd for kvie/kostald. Desuden tages en lagerbygning i brug til køer på dybstrøelse. Denne stald var også med i sidste miljøgodkendelse i 2014/2016, men er endnu ikke blevet realiseret. Desuden skal der etableres en ny plansilo.

Udvidelsen vurderes i forhold til nudrift samt i forhold til den drift, som var på ejendommen for 8 år siden. For 8 år siden var der ikke opført kvie/kostalden mod øst. Dyrene var udelukkende opstaldet i den nuværende kostald samt den gamle stald, som er bygget sammen med kostalden. Minkene var i minkhallerne, hvor der i 2011 blev søgt om en mindre velfærdsudvidelse af mink med en ekstra hal på 468m². Der har ikke siden været en udvidelse i minkhallernes areal.

Der sker ingen udvidelse i minkbesætningen.

Der forventes ikke at være lugtgener, idet alle lugtkrav er overholdt til nærmeste naboer, samlet bebyggelse og byzone.

Støj vil kunne forekomme, men det forventes at ejendommens placering gør at naboer ikke generes væsentligt at støj. Der kan i forbindelse med høst forekomme støj pga. kørsel forbi de nærmeste naboer, som i spidsbelasningsperioder kan være udenfor normal arbejdstid.

Der gøres ikke ekstra tiltag i forhold til i dag til at ændre på støj og lugt, da ændringerne er så små, at der ikke forventes stigninger og pga. ejendommens placering forventes der ikke gener for de omkringboende.

Der forventes ikke gener fra fluer eller andre skadedyr.

Antallet af transporter vil stige lidt som følge af udvidelsen, da der skal leveres/hentes mere foder til landbruget og fjernes mere husdyrgødning m.m.

Ejendommen er beliggende delvist i et værdifuldt kulturmiljø men også i et værdifuldt landbrugsområde. Indenfor sidstnævnte forudses der ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift iflg. denne udpegning. Desuden bliver det nye byggeri delvist afskærmet af andre bygning, læghegn m.m. og det forventes ikke at de vil ændre markant på det landskabelige indtryk.

Beregninger på ammoniak viser at alle krav i forhold til sårbar natur i området kan overholdes uden problemer. Der er heller ikke observeret bilagIV-arter, fredede arter m.m. i området. Det vurderes derfor at der ikke er væsentlige gener for naturen som følge af udvidelsen.

BAT-kravene er opfyldt pga. staldtyper, overdækning af gylletank og bredde gyllerender hos minkene.

Basisoplysninger

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Udover Svendshedevej 13 ejer og driver Henrik Grønne Svendshedevej 7, hvor der er kalve, kvier og goldkøer. Afstanden mellem de to ejendomme ca. 800 m i luftlinie.

På baggrund af afstanden, og at ejendommen hver især kan drives som selvstændige enheder, vurderes der at der ikke er tale om en teknisk og forureningsmæssig forbindelse, jf. Husdyrlovens § 16c, imellem de to ejendomme. Der ansøges derfor en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Svendshedevej 13.

Biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter.

IE-brug

Ejendommen er ikke et IE-brug.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift

Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Mink	5689	Blandet ventilation	3 m	(#175650) Mink. Bure og gødningsrender	0	1800
Kostald	2945	Naturlig ventilation	6 m	(#175610) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1450
				(#175608) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	375
Kalvehytter	261	Naturlig ventilation	3 m	(#176448) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	25
Gammel stald	269	Blandet ventilation	3 m	(#175668) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	175
				(#175616) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	75
Kvie/kostald	1975	Naturlig ventilation	6 m	(#175624) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb	0	1575
Ny dybstrøelsesstald	906	Naturlig ventilation	6 m	(#175628) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	900
Ny kalvehus	397	Naturlig ventilation	6 m	(#175669) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	250
Samlede kalvehytter	132	Naturlig ventilation	3 m	(#175670) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	100
Enkelte kalvehytte	209	Naturlig ventilation	3 m	(#175671) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	175
Sum						6900

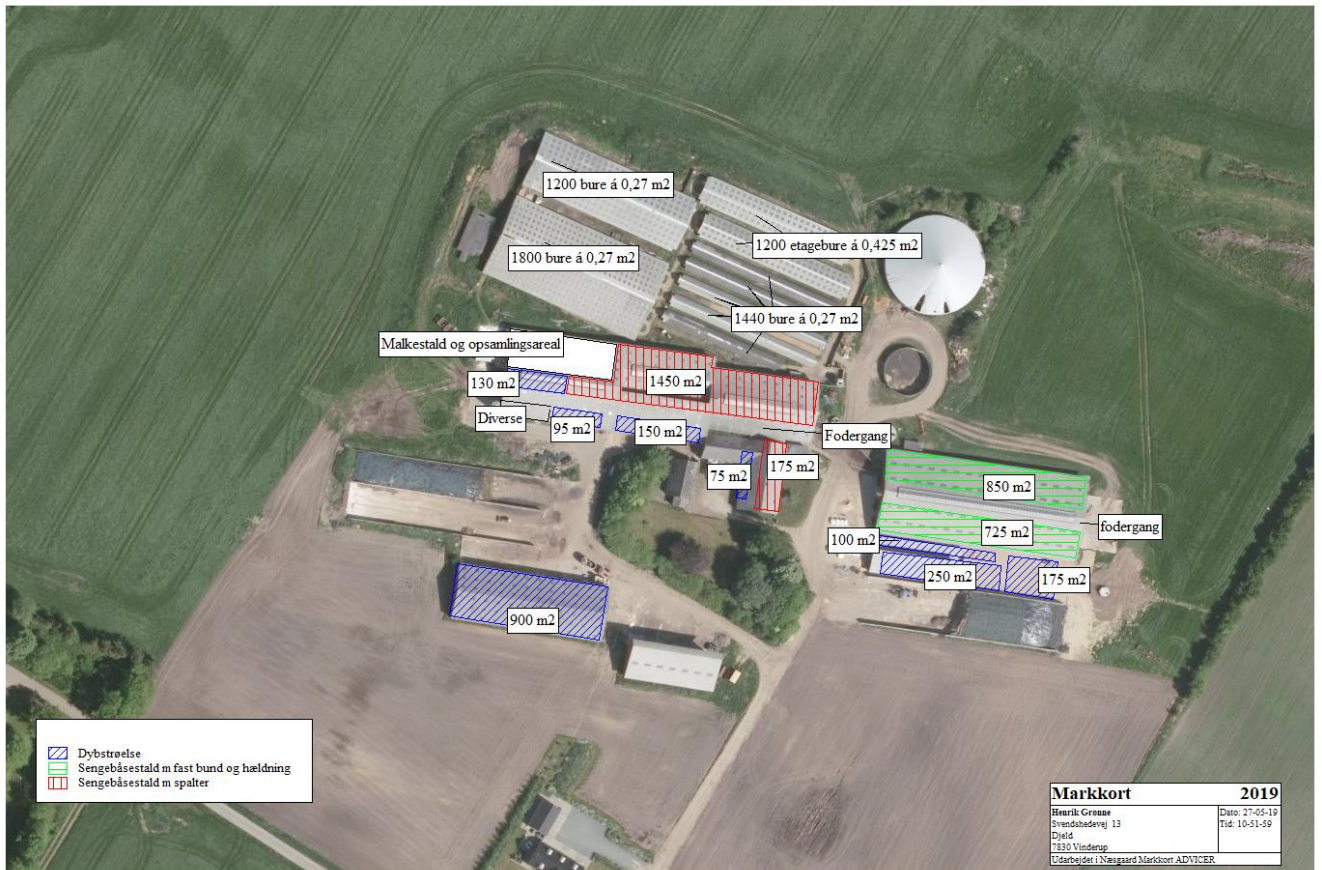
Tabel 1. Husdyrbrugets fremtidige produktionsarealer

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved en detaljeret opmåling af staldene. Dvs. at der er fratrukket gangarealer, malkestald, opsamlingsplads m.m. Opsamlingspladsen ved malkestalden rengøres altid efter brug og skal derfor ikke medregnes.

Der sker som følge af det ansøgte en udvidelse af produktionsarealerne i og med at der søges om et areal til udendørs opstilling af kalvehytter samt kalvehus. Desuden ønskes tidligere lager anvendt til dybstrøelsesstald, ligesom det blev søgt ved seneste miljøgodkendelse.

Desuden søges om en ny plansilo parallel med eksisterende plansilo i samme størrelse – 16x67 m. Vandet udsprinkles også fra denne, som ved de eksisterende.

På figur 1 ses en oversigt over staldene, produktionsarealerne, plansiloer, foderlade, gylletanke m.m.

Figur 1. Situationsplan

Afløbsforhold

Alle afløbsforhold ses på nedenstående figur.

Vand fra ensilagesiloer løber i beholder og udsprinkles. Beholderen er på 99 m³ og blev ved etablering dimensioneret efter at der kan etableres 2-3 plansiloer ialt.

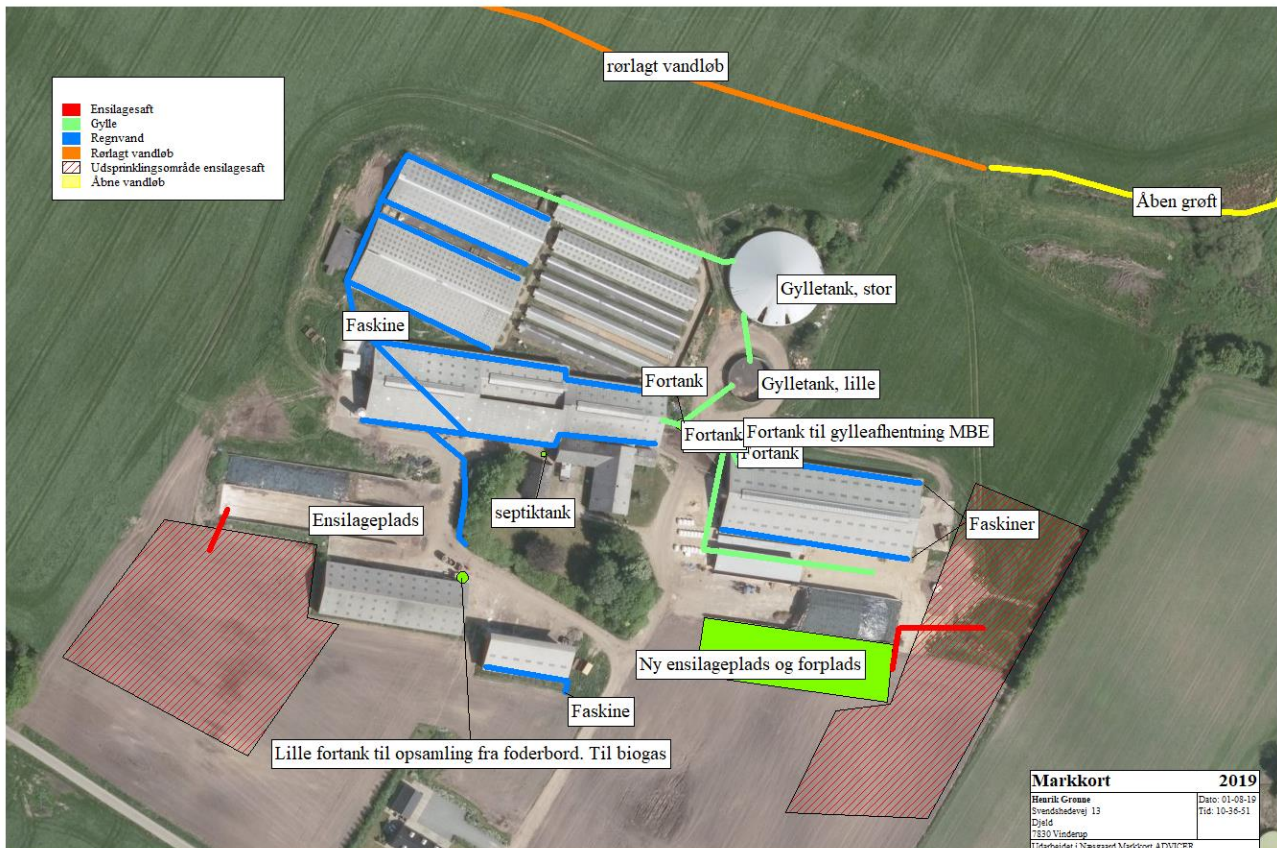
Vand fra plads til kalvehytter opsamles og ledes til fortank og dermed til gylle.

Der er ingen dræn i området.

Den største del af regnvandet løber til faskiner, som angivet på kortet. Der er ikke tagrender på Ny dybstrøelsesstald.

Vaskevand fra stalde og malkestald/anlæg ledes til gyllekanaler og dermed gyllebeholder.

Evt. gylleudslip eller anden forurening kan let stoppes i grøften mod nord med jord eller halmballer.

Figur 2. Afløbsplan

Foderopbevaring

Foderet består af grovfoder, tilskudsfoder og mineraler m.m. opbevares i foderladen, ensilagesiloer samt fodersilo for enden af kostalden.

Foder til minkfarmen leveres flere gange ugentligt og opbevares der. Det er således kun begrænsede mængder.

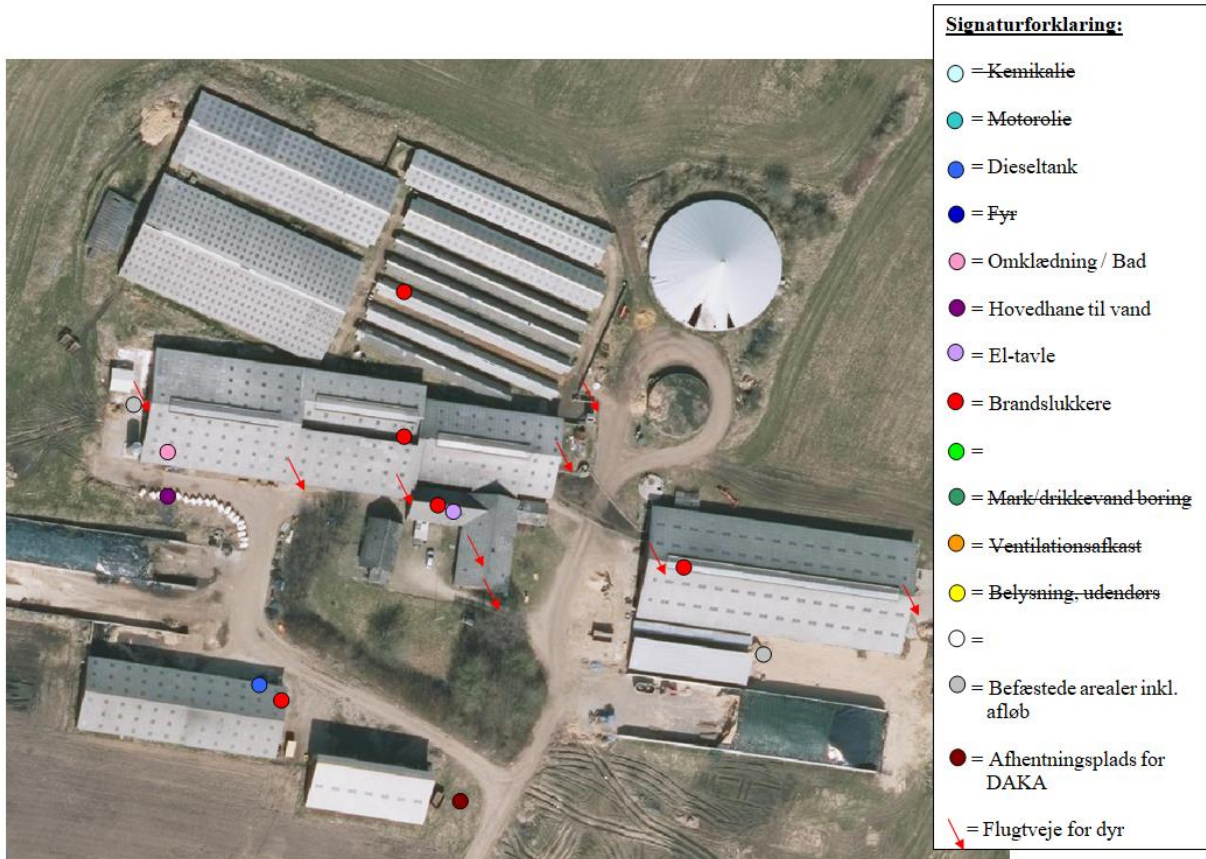
Lys

Der er natbelysning i kostalden svarende til ca. 1/3-del af fuld styrke. Udendørs belysning er styret af lys-sensorer.

Vurdering

Der sker ikke væsentlige ændringer af udendørsbelysningen eller lysniveauet som følge af udvidelsen. Der er bevoksninger af træer/buske mellem naboer og husdyrbruget og det vurderes derfor ikke at lyset vil være generende for omgivelserne.

Eksisterende udendørs belysning vurderes ikke at være generende for omgivelserne og trafikken.

De emner, som er overstregede findes ikke på ejendommen.

Figur 3. Oversigtskort. Når lageret tages i brug til dyr flyttes dieseltanken. Det er endnu ikke afklaret hvorhen.

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der anlægges ikke nye indkørsler, veje m.m., og der sker ingen større bygningsmæssige ændringer. Som allerede beskrevet lovliggøres et kalvehus og søges om opsætning af flere kalvehytter og plads til disse.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Opbevaringsanlæg	Opførsels år / 5 el. 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gylletank 1	1992/2012	800	199	Flydelag
Gylletank 2	2002/2012	4.500	898	Overdækning
Gyllekanaler		500		
I alt		5.800		

Tabel 2. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand og vand fra kalvehytteplads mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanken til gyllebeholder. I fortanken er der en el-pumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn. En stor del af gylle afsættes til Måbjerg Bioenergy og kun den nødvendige mængde returneres. Resten afsættes direkte fra biogasanlægget til øvrige gyllemodtagere. I den store tank er der rågylle som anvendes hjemme på ejendommen.

En forventet absolut maksimal besætning ses som nedenfor med den husdyrgødningsproduktion som det giver:

Besætning og gødningsproduktion						
Husdyrart / staldsystem	Antal	% græs	Tons	Kg N	Kg P	Kg K
<i>CHR-nr./Besæt.nr: /</i>						
St.r. årskøer, Sengestald m. bagsk./ringkanal	200,0	Årsdyr	6.292	28.900	4.260	20.880
St.r. årskøer, Sengest. dræn, skraber, ajleaf	100,0	Årsdyr	3.146	14.660	2.230	10.440
St.r. årskøer, Dybstrøelse (hele arealet)	150,0	Årsdyr	2.415	24.030	3.705	23.625
St.r. årsopdr. 0-6mdr., Dybstrøelse (hele arealet)	90,0	Årsdyr	170	2.403	297	2.160
St.r. årsopdr. 6-27mdr., Dybstrøelse (hele arealet)	140,0	Årsdyr	733	6.986	996	9.124
St.r. årsopdr. 6-27mdr., Sengest. dræn, skraber, ajleaf	120,0	Årsdyr	733	5.259	751	5.658
Kødædende pelsdyr, Gødningsrende	2.400,0	Årsdyr	1.056	10.176	2.328	1.752
St.r. slagtekalve op til 230 kg, Dybstrøelse (hele arealet)	200,0	Stk	14	187	22	192
			14.560	92.600	14.590	73.831

Tabel 3. Produceret husdyrgødning i ansøgt drift

Produktionen af gylle er således 11.228 tons. På ejendommen er der således ca. 6,2 mdr. kapacitet, men idet ejendommen leverer gylle til Måbjerg Bioenergy og kun får den mængde retur på ejendommen, som der er plads til giver det ikke mening at vurdere på opbevaringskapacitet. Overskudsgyllen leveres til andre jordbrugere.

Dermed er der tilstrækkeligt kapacitet.

Dybstrøelse fra husdyrholdet opbevares som kompost i markstak. Produktionen af dybstrøelse er 3.332 tons. Kalvemøget lægges ind i dybstrøelsesstaldene, køres direkte ud eller kommer i gylletanken. Markstakke placeres væk fra naboer og overdækkes, så der ikke er risiko for lugt/fluegener eller næringsstofforurening.

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Svendshedevej 8, som ligger 239 m sydøst for anlægget (vægtet gennemsnitsafstand). Den nærmeste samlede bebyggelse er Djeld beliggende ca. 1.400 m vest for anlægget. Nærmeste by er Sevel, som ligger 2,4 km nord for ejendommen.

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegningerne og fredninger blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Husdyrbruget ligger indenfor:

	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde	x	
Skovrejsningsområde		x
Lavbundsområde		x
Naturbeskyttelsesområde		x
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer		x
Værdifuldt kulturmiljø	x	
Bevaringsværdigt landskab		x
Større sammenhængende landskab		x
Område for store husdyrbrug		x
Specifikke geologiske bevaringsværdier		x
Kystnærhedszone		x
Strandbeskyttelseslinje		x
Kirkebyggelinje		x
Skovbyggelinje		x
Å beskyttelseslinje		x
Sø beskyttelseslinje		x
Beskyttede sten- og jorddiger		x
Fredede områder		x
Fortidsminde beskyttelseszone		x
Habitatområde		x
Råstofområder		x
Boringsnære beskyttelsesområder		x
Område med særlig drikkevandsinteresse		x
Nitratfølsomt indvindingsområde		x
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde		x
Jordforurening V1		x
Jordforurening V2		x

Tabel 4. Landskabelige udpegninger

Ejendommen ligger indenfor særlig værdifuldt landbrugsområde. Indenfor disse områder forudses der ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsdriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsdrift.

Ejendommen ligger delvist indenfor bevaringsværdigt landskab. I et bevaringsværdigt landskab skal landskabets karakter beskyttes og bevares, og nybyggeri må ikke forringe de landskabelige karaktertræk

Vurdering

De nye kalvehytter, kalvehus og ensilageplads placeres klods op ad eksisterende eller imellem nuværende byggeri og er lave bygninger/hytter, så det vurderes ikke at vil influere på landskabets karaktertræk eller virke skæmmende i landskabet.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Afstandskravene er overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav.

Afstandene er afsat som punkter i Husdyrgodkendelse.dk

Vurdering

Det vurderes derfor at alle afstandskrav er overholdt.

Idet ejendommen ligger i stor afstand til byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt, vurderes de driftsmæssige ændringer ikke at ville medføre væsentlige gener fra ejendommen. Det vurderes heller ikke at ændringerne vil medføre væsentlige forringelser af Danmarks kulturarv eller de landskabelige forhold.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *Husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 7.719 kg NH₃-N/år. Kildehøjde kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter. Der er til kalvehytter samt den gamle stald valgt 3 m og til de større stalde valgt 6 m. Ruheder er valgt som *Landbrug* i oplandet og som *Blandet natur med lav bevoksning eller skov i naturpunkt*. Der er kumulation i nogle af punkter, men det er ikke interessant, da totalbelastningen i kategori 1 natur er på 0,1.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden og nudriften fastsat. Produktionsarealet i nudrift er opmålt og sat i forhold til godkendt produktion – dvs. at de stalde og tanke som ikke er opført ikke er medtaget i nudrift. 8 årsdriften er sat til nudrift fra miljøgodkendelse i oktober 2011, hvor bl.a. den større ko/kviestald blev ansøgt om.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under Indretning og drift.

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 2,2 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde Hjelm Hede, Flyndersø og Stubbegård Sø.

Kategori 1-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 2,2 km vest/sydvest for det nærmeste kategori 1 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *Husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,1 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

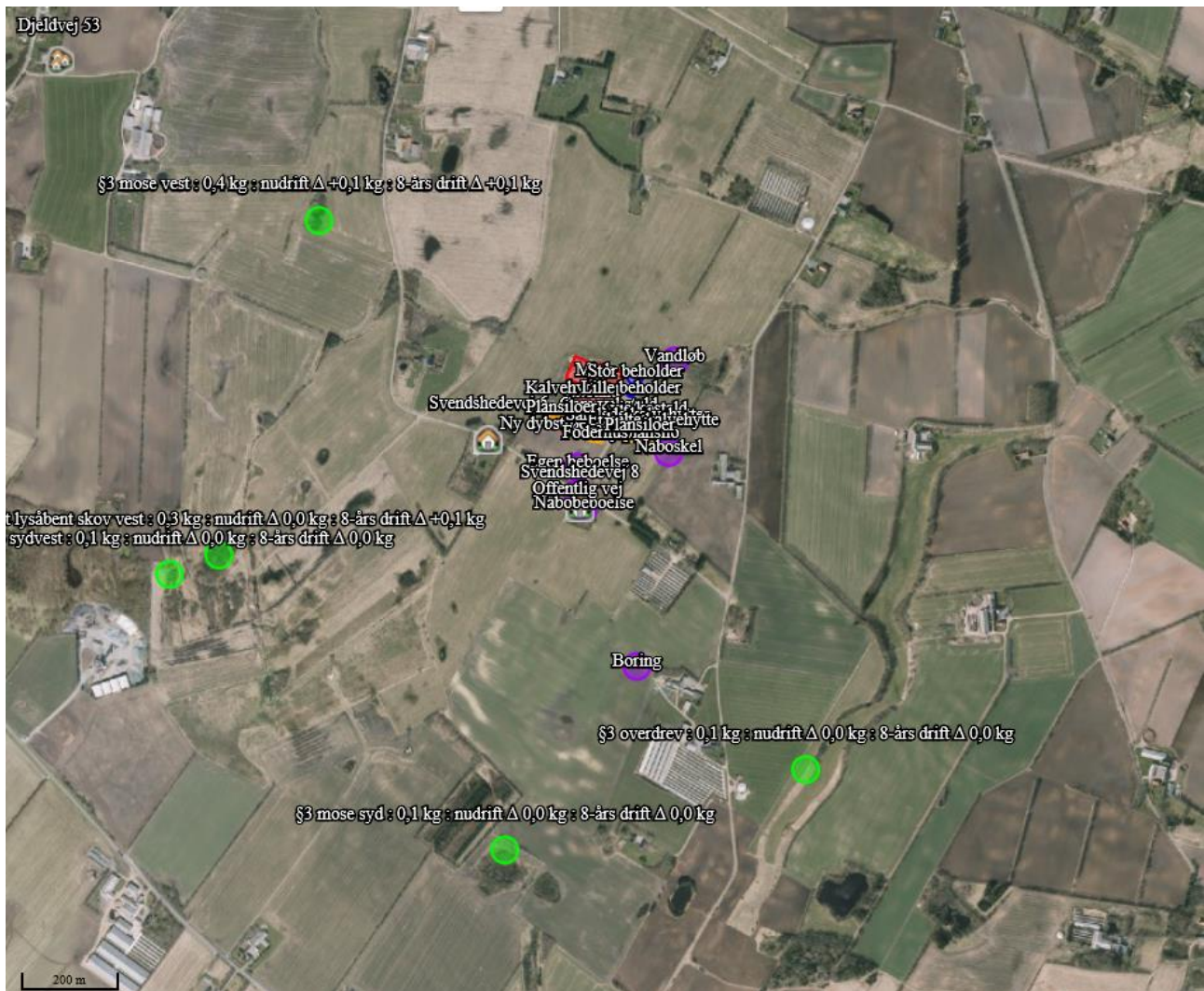
Kategori 2-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 3,7 km syd for, det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *Husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

§ 3 områder

Af figur 4 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 4. § 3 arealer og potentiel ammoniakfølsom skov vist med grønne prikker indenfor 1.000 m fra husdyrbruget

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
Tilgroet lysåbent skov vest	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,1	0,0	0,3	▼
§3 mose vest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,1	0,1	0,4	▼
§3 mose syd	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
§3 mose sydvest	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
§3 overdrev	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Kategori II natur nordøst	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Kategori II natur sydøst	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Habitatnaturtype nordøst	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Habitatnaturtype øst	Kategori 1	Ansøger	1	Bn	0,0	0,0	0,1	▼

Tabel 5. Naturberegninger

Kategori 3-natur (ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2)

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der §3 moser, overdrev, se figur 4.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der en tilgroet lysåben skov, der er potentiel ammoniakfølsom, se figur 4.

Der er foretaget beregninger i Husdyrgodkendelse.dk, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

Vurdering

På baggrund af ovenstående vurderes det samlet, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig forringelse af miljøet.

Internationalt beskyttede arter af planter og dyr – bilag IV-arter

Af EF-habitatdirektivets bilag IV fremgår en række dyre- og plantearter (herefter bilag IV-arter), som er strengt beskyttede, uanset om de forekommer indenfor et af de udpegede habitatområder eller på andre lokaliteter. På den baggrund kan der udelukkende gives tilladelse til aktiviteter, som vurderes ikke at have en negativ effekt på artens yngle- eller rasteområde. Følgende bilag IV-arter er ifølge Holstebro kommune miljøgodkendelses tillæg i 2016 vurderet til at kunne være forekommende: småflagermus, birkemus, odder, markfirben, stor vandsalamander, vandranke, gul stenbræk og grøn kølleguldsmed.

Kommunen vurderede på det tidspunkt, at husdyrproduktionen ikke ville medføre en negativ påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder.

Søgning på <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser at der ikke er registreret Bilag IV arter ved ejendommens bygningsanlæg.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en nationalartsfredning jf. Artsfredningsbekendtgørelsen⁷.

Søgning på <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser at der ikke er registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg.

Biodiversitet – Den danske Rødliste

Danmark har jf. Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller truet af udryddelse er registreret som sådan på Den danske Rødliste.

Søgning på <http://naturdata.miljoportal.dk/speciesSearch> viser at der ikke er registreret truede arter på den danske rødliste i nærheden af ejendommens anlæg.

Vurdering

Der ændres ikke på markant på bygningerne i forbindelse med nærværende miljøgodkendelse. Godkendelsen vil derfor ikke medføre at der ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger, eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter. Derfor vurderes det at driften ikke vil medføre en forøget påvirkning af de nævnte bilag IV- og rødlistearter eller deres levesteder. Det vurderes at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr, og uden at påvirke den biologiske mangfoldighed negativt.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet er det fx staldindretning, ventilationssystem (afkasthøjde), geografisk placering, strøelse, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

Omrøring af gyllebeholdere foretages før udbringning på markerne primært om foråret. Den store tank er overdækket, hvilket minimerer lugten.

Der er naturlig ventilation.

Ved minkene er der bagskyl. Der udmuges typisk hver mandag og fredag (formiddag) for at tage hensyn til naboer i tilfælde af lugtgener.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 31 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår af nedenstående tabel.

Der er ikke indregnet kumulation fra husdyrbrug i forhold for samlet bebyggelse eller byzone, da afstandene er over grænsekravene.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Svendshedevej 6	0	NY	169,8	164,3	274,7	Ja
 Svendshedevej 8	0	NY	169,8	135,8	239,2	Ja
 Djeldvej 53	0	NY	517,4	517,4	1412,9	Ja
 Sevel By, Sevel	0	NY	710,2	710,2	2451,2	Ja

Tabel 6. Lugtgeneberegning.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt. Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.

Ved planlægning af nye byområder ses på anbefalinger i "Håndbog om Miljø og Planlægning – bolig og erhverv i byerne" fra Miljøstyrelsen og Skov og Naturstyrelsen, 2004. Her angives anbefalede mindste afstande mellem virksomhed og boliger for forskellige klasser. Klassifikationen er inddelt efter størrelse/type af virksomhed. Kvægbrug er i klasse 6, hvor afstanden sættes til minimum 300 m. Afstanden angiver hvilken afstand, der skønnes at være nødvendig mellem den pågældende virksomhed og boliger i et nyetableret område med samlet bebyggelse eller by, baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold.

Ud fra dette kan konkluderes at byggeri beliggende i en afstand af 300 m eller mere ikke er sårbare overfor landbrugets genepåvirkninger.

Jævnfør virksomhedsbeskrivelsen fra håndbog om Miljø og Planlægning, Miljøstyrelsen og Skov- og Naturstyrelsen, Landsplanafdelingen, 2004, anvendes følgende inddeling af husdyrbrugstyper:

Klasse 1	0 m afstand	Klasse 3: Hundepensioner, kenneler og rideskoler (mindre husdyrhold) Klasse 6: Pelsdyrfarme Klasse 6: Husdyrbrug med erhvervsmæssigt dyrehold, minus svinefarme Klasse 7: Svinefarme med erhvervsmæssigt dyrehold
Klasse 2	20 m afstand	
Klasse 3	50 m afstand	
Klasse 4	100 m afstand	
Klasse 5	150 m afstand	
Klasse 6	300 m afstand	
Klasse 7	500 m afstand	

Tabel 7. Miljøklasser (Håndbog om Miljø og planlægning)

Det fremgår ligeledes af håndbogen at de væsentligste miljøforhold for husdyrbrug er støj, lugt, fluer, ammoniakfordampning, godstrafik og udvaskning af kvælstof til vandmiljøet.

Nærmeste samlede bebyggelse/by i denne konkrete sag er en vægtet gennemsnitsafstand på henholdsvis 1.413 m og 2.451m og er således ikke indenfor den anbefalede afstand på de 300 m, som angivet ovenfor. Alene på grund af afstanden til samlet bebyggelse/by forventes der således ikke gener for beboelser i områder udlagt til beboelse.

I det nedenstående er enkelte forhold uddybet.

Støv

I forbindelse med håndtering af foder, levering af foder m.m., kan der opstå støvgener. Alt foder opbevares i udendørs eller indendørs i lukkede siloer. Hovedparten af foderet er dog grovfoder som pga. tørstofindholdet ikke giver støvgener.

Der kan forekomme støvgener i forbindelse med strøning, men det vil være af hel lokal og begrænset karakter.

I forbindelse med transport på grusvejen kan der forekomme lokale støvgener, men ikke andre bor på denne vej og det må antages at ingen generes af denne trafik.

I forbindelse med høst kan der være lokale og begrænsede gener.

Vurdering

Generelt vurderes at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige og derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende naboer.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

På minkfarmen er der særlig fokus på fluer og der bekæmpes via god renholdelse, fluesnor, sprøjtning med kemi og hydratkalk.

Fluer bekæmpes ved hyppig udslusning af gylle samt med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

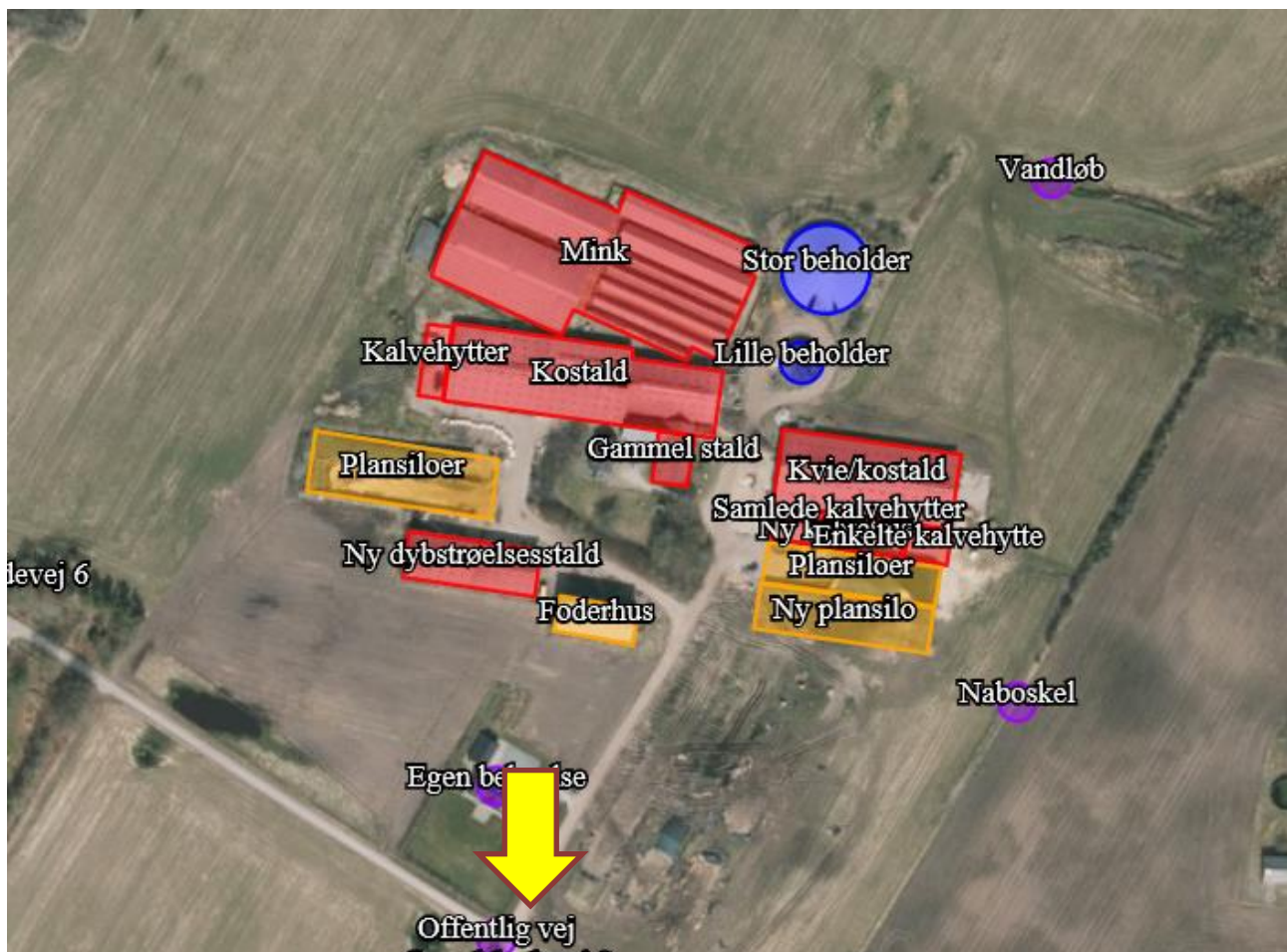
Rottebekæmpelse sker via kommunal ordning.

Vurdering

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der en indkørsel. Al transport foregår derfor ad denne vej.

Figur 5. Til- og frakørselsforhold

Transporter forekommer i forbindelse med levering af foder, gødning, brændstof og andre forbrugsstoffer. Der sker desuden transporter i forbindelse med afhentning af mælk, levende og døde dyr samt intern på bedriften. Endelig er der transporter i forbindelse med afhentning af gylle til biogasanlæg, udbringning af husdyrgødning samt hjemtransport af afgrøder.

Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt drift	Kommentarer
Indkøbt foder	52	52	
Levering af minkfoder	300	300	
Handelsgødning	5	5	
Afhentning af mælk	182	182	
Brændstof	12	12	
Husdyrgødning til biogas	235	235	
Gylle til marken	180	180	
Dybstrøelse til marken	50	150	
Husdyr til/fra ejendommen	30	30	
Fodertransport med foderblander til Svendshedevej 7	180	180	
Grovfoder	200	240	
Døde dyr	14	15	
Affald	12	12	
Dyrlæge	26	26	

Tabel 8. Antal transporter til og fra ejendommen.

De fleste transporter er med husdyrgødning og afgrøder. Derfor er belastningen af antallet af transporter i en kort afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Mælketransporterne foregår hver anden dag. Andre transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage. Afhentning af mælk/ levende dyr kan dog ske døgnet rundt i henhold til mejeriets/slagteriets køreplaner. I højsæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekenden og uden for normal arbejdstid.

Antallet af transporter ses ud fra tabel 8 ikke at stige markant. De fleste transporters antal er uændrede.

Vurdering

Der er redegjort for til- og frakørselsforhold, samt at transporter så vidt muligt foregår i dagtimerne. Det vurderes på baggrund af ovenstående at transporter til og fra ejendommen ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning af nærmiljøet.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transport kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transport i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Støj

De væsentligste støjklender på et kvægbrug er malkeanlæg, gyllepumper, foderleverancer, foderblanding og fodring, støj fra transport, m.v.

Udslusning af gylle fra stald til fortank sker løbende. Pumpning af gylle fra fortank til gyllebeholder sker vha. elpumpe. Alternativt afhentes af biogasanlægget. Oprøring af gyllebeholderne sker forud for udkørsel af gylle på markerne primært om foråret.

Leverancer af foder foregår af kort varighed.

Malkeanlægget vil i fremtiden være aktiv tre gange i døgnet i perioderne 4.00-10.30, 12.00-18.30 og 20.00-2.00. Det er en forlængelse af op til en time ekstra pr. gang malkning.

Der er investeret i en lydæmpning på malkeanlægget, en såkaldt lydpot for at minimere støjgener hos naboer.

I forbindelse med høst og ensilsering må der forventes en kort periode med flere transport samt kørsel udenfor landbrugets normale arbejdstider.

Der sørges for hensynsfuld kørsel forbi naboerne ved transport mellem de to ejendomme og ud til markerne, så naboer ikke generes unødigt. Som tidligere bemærket er der ikke større stigninger i antallet af transport og dermed ikke større stigninger i støj.

Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde. Ejendommens beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer, betyder at støj i forbindelse med produktionen vil være meget begrænset.

Det vurderes, at husdyrbruget i betragtning af typer og størrelser af produktionsanlæggene, samt afstanden fra støjklender til omliggende beboelse, ikke kan forventes at ville frembringe støj, som kan medføre gener i omgivelserne. Idet der ikke er tale om en stor udvidelse vil støjmængden stige marginalt i forbindelse med udvidelsen.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand, uheld med eller ved gyllebeholderne, herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholderne ved strejfen eller påkørsel, eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle. Eller spild af kemi eller olie.

Minimering af risiko for uheld

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale (savsmuld eller lign.), vil både Alarmcentral (tlf. 112) og Miljøvagt blive kontaktet. Hvis der er mistanke om, at olie eventuelt kan sive ud af tanken, vil tanken blive tømt for olie. Såfremt det drejer sig om en mængde, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt. Såfremt der er sket spild, der ikke kan fjernes, vil både Miljøvagten og Alarmcentralen (tlf. 112) blive kontaktet.

Der er ingen kemikalier på ejendommen, da maskinstationen sørger for sprøjtning.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at den er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel eller strejfen af gyllebeholderne med maskiner eller andet vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gylletankene tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Hvis gyllebeholderen skulle springe, vil alarmcentralen på tlf.: 112 blive kontaktet øjeblikkeligt. Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112. I tilfælde af lækage på gyllebeholderen vil gyllen løbe mod grøften nord for ejendommen. Denne kan nem spærres ved at smide en halmballe eller jord i grøften.

Der er udarbejdet en beredskabsplan.

Vurdering

Det vurderes at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af et uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld og for at minimere risikoen for uheld.

Egenkontrol

- Der laves en-dags foderkontrol og foderplaner af uvildig kvægkonsulent med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring.
- Brug af sprøjtemidler registreres (Sprøjtejournal)
- Der overvåges ved gyllepumpning
- Der udføres lovpligtig beholderkontrol.
- Der føres logbog over gylletanke.
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Landbrugsstyrelsen. Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstoffudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Vurdering

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på ejendommen. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på adressen inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Grundvand

Husdyrbruget ligger ikke indenfor særlig drikkevandsinteresse, boringsnære beskyttelsesområder, nitratfølsomt indvindingsområde, eller sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde

Der er ingen boringer på husdyrbruget.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler som vist på afløbsplanen, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det at den påtænkte driftsændring ikke vil have indvirkning på grundvandet.

Jordforurening

Der er ingen registreringer af jordforurening på ejendommen.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det ikke at den påtænkte driftsændring vil have indvirkning på grundvandet.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

På ejendommen anvendes der olie, i form af dieselolie. Dieselolie anvendes til landbrugsmaskinerne i forbindelse med markarbejdet. Dieselolien opbevares i maskinhuset i en overjordisk tank på 1.200 liter fra 2003. Tanken er placeret på fast bund uden afløb. Tankene er forsynet med en overfyldningsalarm, for at undgå en evt. jordforurening ved påfyldning af tankene. Der opbevares ikke spildolie på ejendommen grundet serviceaftale.

Kemikalier og pesticider

På ejendommen anvendes der kemikalier hovedsagligt i form af rengøringsmidler til malkeanlægget. Disse opbevares i tank- og teknikrum.

Der opbevares ikke pesticider på ejendommen.

Medicin

Medicinen opbevares i et køleskab i stalden. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge eller på kommunal genbrugsstation.

Vurdering

Det vurderes at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet tilstræbes opbevaret og bortskaffet i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Holstebro Kommune.

Dagrenovation samt pap og papir fra bedriften fyldes i affaldscontainer. Affaldscontaineren tømmes hver 4. uge via den kommunale ordning.

Forbrændingseget affald, såsom emballage fra foder, udsæd m.m fra produktionen opbevares i container til senere afhentning og levering til den kommunale modtagestation løbende.

Ikke forbrændingseget affald (f.eks. eternit, glaserede fliser og tegl, imprægneret træ o.l.). Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, så bortskaffes det til kommunal genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

Øvrigt farligt affald som f.eks. lysstofrør, el-sparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles i servicenum/værksted. Brugte batterier tages ofte med retur af leverandør. Andet leveres til kommunal modtagestation.

Vurdering

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Døde dyr opbevares overdækket af et kadaverdækket øst for foderladen (jf. figur 4). Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Døde mink opbevares i fryser, der tømmes cirka én gang årligt. Der pelses ikke på husdyrbruget, og kroppe fra pelsningen opbevares således ikke på minkfarmen.

Vurdering

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

Vand

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand og markvanding. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige lidt, som følge af flere dyr. Der anvendes vand fra vandværk.

Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Der bruges pladekøler til køling af mælketanken. Efterfølgende bruges kølevandet til drikkevand til køerne.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger vand. Det vurderes derved at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie. Elforbruget anvendes hovedsagligt til malkeanlæg, gyllepumpning, belysning, foderfremstilling og udfodring.

Af energibesparende teknikker kan nævnes, lyssensorer og frekvensstyret vakuumpumpe.

Ventilation er naturlig.

Vurdering

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger energi. Det vurderes derved at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. Det vurderes derfor at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlig følgevirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Konsulenten vurderer, ved henvisning til afsnittet i kap 3 om energiforbruget, at klimapåvirkningen søges begrænset. Ved at anvende fodringskonsulenter vil ny forskning på fx foderområdet også kunne tages i brug. I det hele taget følges med i udviklingen og nyeste forskningsresultater, så klimabelastningen kan følges.

BAT (ammoniak)

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige, for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i DK nås og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk. BAT-emissionskravet er overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	6636	439	7074
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	6683	259	6942
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	132
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Tabel. 9 BAT-beregning

For kvægholdet: BAT-niveauet er fastsat som eksisterende stald niveau m BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse i de eksisterende stalde, samt ny BAT-niveau i ny. Desuden er der en enkel stald, som er godkendt ved sidste miljøgodkendelse, men som ikke er realiseret endnu. Skrabere på gulvene er ikke længere medtaget, da det har vist sig at de ikke har en ammoniak-effekt.

For minkproduktionen: I minkhallen er der en miljøeffekt på 1,5 % ammoniakreduktion for hver cm renderne er bredere end 28 cm. Dette giver i den pågældende sag en effekt på 10,5 % reduktion. Desuden er hyppig tømning af gyllerender et virkemiddel, hvor effekter er 27% for 2 gange ugentligt udtømning.

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
Mink	Mink. Bure og gødningsrender	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Kostald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Kostald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Kalvehytter	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Gammel stald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Gammel stald	Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
Kvie/kostald	Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	Eksisterende staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Ny dybstrøelsesstald	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Ikke realiseret staldafsnit, BAT-krav fastsat i tidligere afgørelse
Ny kalvehus	Alle kvæg; Dybstrøelse ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
Samlede kalvehytter	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit
Enkelte kalvehytte	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

Tabel 10. Forudsætninger for BAT-beregning

BAT

BAT-niveauet ved kvæg er opnået ved at, der er anvendt:

- Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb i eksisterende stalde
- Sengestald med spalter i eksisterende stalde
- Dybstrøelsesstalde i eksisterende og nye stalde
- Bredde gyllerender hos minkene
- Låg på den store gylletank

Der er ikke foretaget en vurdering af fravalg, da BAT-emissionskravet er overholdt.

Ved minkene er der til opnåelse af BAT anvendt:

- 2xugentlig udmugning
- 31% proteinniveau i OE i uge 30-47
- Halm ad libitum
- 35 cm render

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Vurdering

Alene på grund af afstanden vurderes det i den konkrete sag, at det ansøgte ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

Foranstaltninger for at undgå, forebygge eller begrænse det ansøgte virkning på miljøet

I dette afsnit er der nævnt de væsentligste foranstaltninger for at begrænse det ansøgte projekts virkninger på miljøet. I alle de foregående afsnit, vil man kunne læse yderligere om de anvendte foranstaltninger og vurderingerne heraf.

- Ejendommen er beliggende i område med landskabelige interesser. For at undgå at skæmme landskabet, opføres de nye stalde og plansilo i tæt relation til eksisterende stalde/ensilagepladser, i samme farver og dimensioner og delvist afskærmet af eksisterende bygninger og beplantning.
- Staldsystemerne er valgt så ammoniakfordampningen fra staldanlægget minimeres.
- Der er teltdug på den store gylletank, samt naturligt flydelag på den lille tank.
- Der udarbejdes mark-/gødningsplan for ejendommens jordtilliggende, hvorved fosfor- og nitratudvaskning minimeres.
- Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler, for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.
- Olietanke står indendørs på fast gulv uden afløb og vask af sprøjte sker på vaskeplads med afløb til gyllebeholder, derved er der ikke risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- Der foretages forskellige egenkontroller, for at bl.a. at følge produktionen, forbrug af fx foder, el og vand m.m.
- Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen.

Befolkningen og menneskers sundhed

Højt ammoniakindhold i luften kan være sundhedsskadeligt for mennesker. Der er via lovgivningen indført en begrænsning på ammoniakemissionen for husdyrbrug i form af krav om miljøvenlig teknologi (BAT). BAT

kravet er medvirkende til at de overordnede mål om begrænsning af ammoniakindhold i luften overholdes. På ejendommen overholdes lovgivningens krav til BAT, hvorved ammoniakindholdet i luften begrænses.

Risikoen ved antibiotikaresistens m.m. håndteres af generelle veterinærregler i fødevarerstyrelsens regi. Der er ikke særlige forhold ved beliggenheden af ejendommen, som betyder at der skal udvises særlig forsigtighed.

I forbindelse med ansøgte projekt udledes der ikke sundhedsskadelige stoffer som f.eks. tungmetaller eller dioxin. Det vurderes at projektet ikke vil medføre nogen påvirkning af menneskers sundhed. Der vil ikke forekomme luftforurening eller forurening af vand der kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed. I forbindelse med befolkning og menneskers sundhed påvirker anlægget mest med støv, støj, lugt og ammoniakemissionerne. Reglerne for ammoniak og lugt er overholdt. Ved management og foranstaltninger, forventes det at støj og støv ikke vil give anledning til nabogener.

Smittebeskyttelse er både beskyttelse af besætningens egne dyr mod indførsel af smitsomme sygdomme, beskyttelse mod spredning af sygdomme mellem forskellige besætninger og beskyttelse mod spredning af zoonotiske smitstoffer fra besætninger til det omgivende samfund (zoonoser er sygdomme, der kan smitte mellem dyr og mennesker). Der er regler om smittebeskyttelse for svinebesætninger med sundhedsrådgivningsaftale.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Alternative løsninger

Den ansøgte løsning er valgt, idet den giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske og økonomiske rammer, som landmanden har til rådighed. En mindre udbygning af anlægget til kalve, giver en optimal udnyttelse af det resterende anlæg og en større mælkeproduktion. Alternativet vil være at beholde den nuværende besætning eller flytte de nye kalvestalde/hytter til placeringer, som vil være mere synlige for naboer. Desuden er der nogle topografiske forhold, som der skal tages i betragtning, når der udvides på den pågældende ejendom. Logistikken på landbruget er også meget vigtig for at undgå for megen trafik.

Vurdering

Ud fra de alternativer der er beskrevet, vurderes det at det valgte projekt tager hensyn til omgivelserne (naboer m.m.), miljøet og husdyrbruget.

Samlet vurdering af miljøkonsekvensrapporten

Denne ansøgning er udarbejdet efter Husdyrloven og det vurderes ud fra ovenstående beskrivelser og vurderinger, at det ansøgte væsentlige direkte og indirekte virkninger ikke vil have en negativ påvirkning på følgende punkter:

1. Befolkningen og menneskers sundhed.
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur, samt bilag IV-arter.

3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima.
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet.
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4.
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.